

Verslag 2014 – output van onderzoek en onderwijs

Titus Brandsma Instituut

INHOUD

INHOUD	2
VOORAF	3
WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK.....	4
1 Wetenschappelijke activiteiten in 2014, inleiding	4
2 Spirituality International (Spirin)	6
3 Rapportage van de onderzoeksoutput	6
3.1 Bijbelse spiritualiteit	6
3.2 Mystiek/Mystagogie.....	8
3.3 Moderne Devotie.....	10
3.4 Performativiteit van spiritualiteit en religieus leven in een seculiere tijd	13
3.4.1 Maatschappelijke spiritualiteit	13
3.4.2 Spiritualiteit van het religieus leven.....	18
3.4.3 Bronnen van de Karmelitaanse spiritualiteit	19
4 Begeleiding onderzoek	20
4.1 Promoties in 2014.....	20
4.2 Begeleiding promotieonderzoek.....	20
5 Deelname aan congressen e.d.....	21
6 Wetenschappelijke functies, vormen van samenwerking en redactielidmaatschappen	23
VORMING EN ONDERWIJS.....	27
1 Titus Brandsma Lezing	27
2 Studieweek Mystiek	27
3 Colleges in curricula Wetenschappelijk Onderwijs, Hoger Beroepsonderwijs, postdoctoraal onderwijs.....	28
4 School voor Spiritualiteit	29
5 Overig cursus- en vormingswerk	30
6 Begeleiding Scripties.....	35
6.1 Masterscripties	35
6.2 Post-Masterscripties	35
6.3 Eindschipties School voor spiritualiteit	35
PERSONELE OPBOUW VAN HET INSTITUUT PER 31-12-2014.....	36

VOORAF

2014 was een bewogen jaar voor het Titus Brandsma Instituut. Een jaar met droefheid. Op zaterdag 7 juni, daags voor Pinksteren, overleed onze secretaresse, Marianne de Baan. Ruim acht jaar was zij het aanspreekpunt en hart van ons instituut. Op zondag 28 september overleed collega Cees Bartels. Gedurende bijna 25 jaar kon het instituut een beroep op hem doen bij de bestudering van mystieke teksten. Al in het voorjaar bereikte ons het bericht dat collega Rudolf van Dijk, in binnen- en buitenland gewaardeerd als kenner van de geestelijke hervormingsbeweging van de Moderne Devotie en bijna 45 jaar in dienst van het instituut, ongeneeslijk ziek was. Op donderdag 22 januari 2015 is hij overleden. Wij bewaren hen in onze gedachtenis. Ook met dit verlies is door het team in goede geest verder gewerkt, u leest daarover in het voorliggende jaarverslag, dat een overzicht biedt van de gezamenlijke output van de medewerkers van het Titus Brandsma Instituut in 2014.

Vanwege de nagestreefde volledigheid is het verslag in drie parten verdeeld:

- Na dit Voorwoord komt eerst het *wetenschappelijk onderzoek* aan bod, dat op zijn beurt is verdeeld over zes paragrafen. In de inleiding (par. 1) wordt kort het wetenschapsplan voorgesteld en een schets gegeven van expert meetings en dergelijke die (mede) door het instituut zijn georganiseerd. Daarvan was het verslagjaar goed gevuld; met name de projectgroep ‘Maatschappelijke spiritualiteit’ heeft zich op dit vlak geroerd. Dan volgt een kort verslag van de vorderingen van de webcommunity Spirituality International (par. 2), die in 2015 een nieuwe impuls zal krijgen met het aantrekken van een nieuwe collega. De grootste paragraaf (par. 3) bestaat uit een opsomming van de afzonderlijke onderzoeksprojecten per onderzoeksgebied. Steeds worden de daaraan deelnemende collega’s vermeld, met hun voortgang, planning en publicaties. De volgende paragrafen bieden een overzicht van respectievelijk het afgerond en het nog lopend promotie-onderzoek dat in 2014 (mede) door leden van de staf werd begeleid (par. 4), een overzicht van hun participatie aan wetenschappelijke congressen en dergelijke (par. 5), en een opsomming van ieders wetenschappelijke functies (zoals redactielidmaatschappen) in genoemd jaar (par. 6).
- Na het wetenschappelijk deel volgt een rapportage van de activiteiten op het gebied van *vorming en onderwijs*, die vooral betrekking hebben op de School voor Spiritualiteit. In september 2014 begon het tweede jaar van de in 2013 gestarte opleiding ‘Geestelijke Begeleiding’. Ook de belangrijkste publieksactiviteiten – de jaarlijkse Titus Brandsma lezing, ditmaal gehouden door Mgr. Gerard de Korte, en de idem Studieweek Mystiek, ditmaal verzorgd door Hein Blommestijn – krijgen hier een plaats.
- Tot slot is er een overzicht van de *personele opbouw* van het instituut per 31 december 2014.

Dit verslag is een verantwoording over de volle breedte van de arbeid die is verricht bij de uitvoering van ons mission statement: ‘de academische studie van de spiritualiteit in het licht van de joodse en christelijke traditie in verleden en heden, ten dienste van Kerk en samenleving door middel van publicaties, onderwijs en vorming’. Belangrijker nog dan de breedte is de diepte. Vandaar dat als extra handreiking ook sleutelpublicaties worden aangegeven. Zo bieden wij niet alleen een verslag, maar ook een aantal leestips!

Tot slot van dit ‘Vooraf’ vermelden wij dat het Titus Brandsma Instituut, na anderhalf jaar gehuisvest te zijn op het Toernooiveld, eind maart 2014 terug is verhuisd naar het oude vertrouwde adres: **Erasmusplein 1, 6525 HT Nijmegen**.

Dit jaarverslag is vervaardigd door drs. H. Rutten, onder supervisie van dr. Ch. Caspers.

WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK

1 Wetenschappelijke activiteiten in 2014, inleiding

Contemplatio in actione

Al het door de stafleden verrichte onderzoek ressorteerde onder het programma *Contemplatio in actione*. Dit bestaat uit vier met elkaar samenhangende aandachtsgebieden. Een centrale plaats neemt 'Maatschappelijke spiritualiteit' in.

- (1) Bijbelse spiritualiteit
- (2) Mystiek/mystagogie
- (3) Moderne Devotie
- (4) Performativiteit van spiritualiteit en religieus leven in een seculiere samenleving
 - (4.1) Maatschappelijke spiritualiteit
 - (4.2) Spiritualiteit van het religieus leven
 - (4.3) Bronnen van de Karmelitaanse spiritualiteit

In bovenstaande volgorde van aandachtsgebieden worden alle individuele projecten in het verslag vermeld (par. 3), zodat precies te zien is wie in 2014 met welk project bezig was en met hoeveel tijdsbesteding. Indien geen eindtermijn staat aangegeven, geldt in beginsel dat het desbetreffende project loopt tot eind 2017, wanneer ook het onderzoekprogramma afloopt. Ter bevordering van de vakkennis, de samenhang tussen de verschillende aandachtsgebieden en de uitwisseling met vakgenoten van buiten het instituut, waren er onder meer de maandelijks *collationes* en een aantal studiedagen en expert meetings.

Collatio

In het verslagjaar is de traditie voortgezet om elke maand een samenspraak, *collatio*, te houden rond een spiritualiteitwetenschappelijk relevant thema. Gemiddeld waren er zo'n twaalf deelnemers per *collatio*, merendeels medewerkers van het instituut, met enkele collega's van de Faculteit Filosofie, Theologie en Religiewetenschappen en andere genodigden.

- 3 februari: S. Bruijns (Nederlandse Karmel, voormalige stafmedewerker TBI), 'Maria in Meervoud'.
- 3 maart: Ch. Caspers, 'Met Thomas van Kempen naar de Hemel'.
- 7 april: I. Bocken, 'The Reverse Perspective in Pavel Florensky as a Critique of Modern Naturalism'.
- 12 mei: S. de Blaauw (RU), 'Oriëntatie in de kerkbouw, architectonisch en liturgisch begrepen'.
- 2 juni: J. Goedegebuure (U Leiden), 'De geboorte van de poëzie uit de geest van de mystiek'.
- 6 oktober: K. Waaijman, 'Mystiek en getijdengebed'.
- 3 november: H. Westerink, 'Verlangen en vertwijfeling. Melancholie en predestinatie in de vroege moderniteit'.

Studiedagen etc.

Op vrijdag 13 juni 2014 werd in het Erasmusgebouw van de Nijmeegse Radboud Universiteit door de projectgroep Maatschappelijke spiritualiteit een studiemiddag georganiseerd onder de titel 'Het levende beeld - Spiritualiteit en kunst'. Als sprekers traden op dr. I. Bocken, F. Blaakmeer (Den Haag), prof. dr. H. Alma (Universiteit voor Humanistiek, Utrecht), en dr. J.M. Bos.

Op donderdagmiddag 2 oktober werd in de Deventer Lebuinuskerk de tweejaarlijkse Geert Groote prijs toegekend aan dr. R. van Dijk, vanwege zijn oeuvre over de geestelijke hervormingsbeweging van de Moderne Devotie. Vanwege het ziekbed van de gelauwerde nam de prior provinciaal van de Nederlandse Karmel, J. Brouns, de prijs in ontvangst (uitgebreid hierover is de digitale Nieuwsbrief Collatie, nr. 29: http://wp.titusbrandsmainstituut.nl/nl/?page_id=266).

In het kader van het project Maatschappelijke Spiritualiteit werd op 3 en 4 oktober door het instituut in Beek-Ubbergen de expert meeting ‘Critical Spirituality’ georganiseerd. Dit seminar was in feite een voortzetting en verbreding van eerdere seminars over Michel de Certeau in 2010 en 2012. Op 2 en 3 oktober lag de focus op de globale en interculturele uitdagingen waarvoor de christelijke, kritische spiritualiteit vandaag de dag staat. Als sprekers traden op: dr. H. Westerink, dr. J. Schelkshorn (U Wien), prof. dr. P. Nissen (RU), dr. G. Steunebrink (geassocieerd onderzoeker TBI), prof. dr. R. Fornet y Betancourt (U Aachen), dr. H. Büchel (Institut zur interkulturellen und internationalen Erforschung von Phänomenen sozialer Exklusion, Eichstätt) en dr. I. Bocken.

Op 31 oktober en 1 november organiseerde het instituut samen met het pas opgerichte Center for Catholic Studies in Beek-Ubbergen een internationale expert meeting over het pas verschenen tweede deel van *La fable mystique* van Michel de Certeau († 1986), ‘The Secret of the Gaze – Vision of God in Modernity’. Met zijn interdisciplinaire benadering van de christelijke spiritualiteit is Certeau een belangrijke ‘sparring partner’ van het instituut. Eregast was Dr. Luce Giard, die jarenlang met Certeau heeft samengewerkt en diens boek heeft geredigeerd. Naast Giard traden op als sprekers: S. Kabisch MA (Hildesheim), dr. H. Westerink, dr. H. Blommestijn (van het gezelschap de enige echte student van Michel de Certeau!), E. van Buijtenen MA en dr. I. Bocken.

Op vrijdag 19 december vond de tweede studiedag Maatschappelijke Spiritualiteit plaats met als thema ‘Spiritualiteit en innerlijkheid, filosofische reflecties’. Prof. dr. P. van Tongeren (RU) ging in op de thematiek van de genade en de perfectionering van de wil, zoals die uit de theologale deugden naar voren komt. Prof. dr. R. van Riessen (U Leiden) behandelde de productieve spanning tussen lichaam en ziel aan de hand van Kierkegaard, Wittgenstein en Levinas. Dr. H. Sneller (U Leiden) richtte zijn aandacht op het spiritueel-filosofische geschrift uit de Indiase traditie, de *Bhagavad gita*, meer bijzonder op het thema van oorlog en vrede. Dr. I. Bocken ging vanuit een filosofische invalshoek in op de perfectionering van de wil volgens Ignatius van Loyola.

Van de in het verslagjaar verschenen boeken verdient hier bijzondere vermelding: Inigo Bocken, Thomas Quartier & Herman Westerink, *Ruimte voor spiritualiteit. Een verkenning* (Heeswijk: Berne Media). Met dit boek willen de auteurs, alle drie werkzaam aan het project ‘Maatschappelijke spiritualiteit’, een nieuwe impuls geven aan het onderzoek naar de christelijke spiritualiteit in onze (post-)seculiere samenleving, alsmede naar de vormgeving van die spiritualiteit die kan bogen op een lange en uitgewaaierde traditie. Met hun boek bieden zij een handreiking aan het publiek dat betrokken wil zijn bij de zoektocht naar nieuwe ruimten voor maatschappelijke spiritualiteit.

Overlegstructuur

Als overlegstructuur voor onderzoekwerkzaamheden functioneerden naast de eigen projectgroepen met name de bijeenkomsten van de wetenschapscommissie (voor onderzoek en onderwijs), die in het verslagjaar vergaderde op 6 januari, 20 maart, 3 september, 24 september en 16 december. Voorts waren er vergaderingen van de Wetenschappelijke

Adviesraad (WAR) op 6 februari, 4 juni en 17 december. Ook in de algemene stafvergadering op 23 april en de vergadering van de wetenschappelijke staf op 2 december is gesproken over de voortgang van het door de stafleden uitgevoerde onderzoek en onderwijs.

2 Spirituality International (Spirin)

Spirin is de digitale werkplaats van het instituut waarbinnen wetenschappelijke instrumenten en inhoudelijke bijdragen worden ontwikkeld en beschikbaar gesteld.

In 2014 heeft het Titus Brandsma Instituut een vacature uitgeschreven voor een projectleider t.b.v. Spirin (1,0 fte). Deze is verantwoordelijk voor het uitbouwen en verder toegankelijk maken van de Spirin-encyclopedie. Doel is om in de twee jaar die voor dit project staat, deze encyclopedie zo in te richten dat vervolgens het bijhouden en verder uitbouwen ervan gedaan kan worden door één of meer stafleden. De gekozen kandidaat is inmiddels per februari 2015 met dit project begonnen.

In afwachting van dit project en de daarbij beoogde nieuwe medewerker (projectleider) zijn er in 2014 geen bijzondere initiatieven ontwikkeld voor de verdere uitbouw van Spirin. Wel is het werk aan bestaande projecten voortgezet.

- Er is nieuwe inhoud toegevoegd aan het psalmenproject: psalmcommentaren, aantekeningen, woordstudies en liturgische toepassingen. Aan dit project werken, met de hulp van Leon Teubner, Kees Waaijman, Ad de Keyzer en Anne-Marie Bos, elk vanuit hun eigen expertise.
- Binnen de werkplaats ‘kunst en spiritualiteit’ is een aantal voorbeelden toegevoegd.
- Binnen de werkplaats die gewijd is aan onze naamgever, Titus Brandsma, is weer een aantal nieuwe gedigitaliseerde teksten opgenomen.
- Mariska van Beusichem werkte ook gedurende in 2014 binnen Spirin verder aan haar proefschrift.

3 Rapportage van de onderzoeksoutput

3.1 Bijbelse spiritualiteit

J.M. Bos

Project: Spirituality and Art

Omvang: 0,1 fte

Verschillende voorbeelden zijn uitgewerkt ten dienste van artikelen, inleidingen en vormingsactiviteiten. Onder neer afbeeldingen van de kruisweg, van Mozes, van Elia zijn bestudeerd en ingezet om een methode van kijken te ontwikkelen.

Project: Psalmen

Omvang: 0,025 fte

In dit jaar is studie verricht naar een negental psalmen met het oog op het geven van cursussen, vormingsactiviteiten, begeleidingsactiviteiten en het schrijven van een artikel.

Project: Elijah (Elia)

Omvang: 0,15 fte

Ten dienste van een bijdrage in de internationale conferentie van de Society of Biblical Literature is studie verricht naar de weergave van 1 Koningen 19 in het manuscript de Vienna 2554 Bible Moralisee. Daarnaast zijn er twee vormingsactiviteiten over Elia en een collegereeks over Mystieke Tekstlezing verzorgd.

Vakpublicatie (Artikel)

- De kruisweg spreekt. *Kerugma*, 57(2), 94-110.
- De zeggingskracht van een kerkgebouw. *Kerugma*, 57(3), 97-110.
- Uit diepten roep ik Jou. *Vieren: tijdschrift voor liturgie en spiritualiteit*, 2014(4), 21-24.

Populariserende publicatie (Artikel)

- Uit ons kunstbezit: Kruiswegreliëf. *Achter de Karmel*, 26(1), 18-21.
- Uit ons kunstbezit: Elia en Elisa. *Achter de Karmel*, 26(2), 16-18.
- Uit ons kunstbezit: Bespreking Mariabeeld, Titus Brandsma Gedachteniskerk, Nijmegen. *Achter de Karmel*, 26(3), 20-21.
- Uit ons kunstbezit: Bespreking Jozefbeeld Karmel Boxmeer. *Achter de Karmel*, 26(4), 19-21.
- Uit ons kunstbezit: Bespreking 'De Karmeliet' Karmel Zenderen. *Achter de Karmel*, 26(5), 20-21.

C.J. Waaijman

Project: Spiritualiteit van de Psalmen

Omvang: 0,4 fte

Verricht onderzoek: Dit jaar werden tien psalmen onderzocht, vertaald en geschikt gemaakt voor publicatie in *Psalmvieringen*.

Geplande output: Voor 2015 zijn opnieuw tien psalmen in voorbereiding.

Vakpublicatie (Boek)

- *Afscheid van Albertus. 800 jaar Karmelregel* (13 pp.). Nijmegen: Titus Brandsma Memorial.
- **sleutelpublicatie** *Psalmvieringen. Vorm van Getijdengebed* (80 pp.). Nijmegen: Titus Brandsma Memorial

Vakpublicatie (Artikel)

- Bijbelse kenwoorden voor een heilige ruimte in de zorg. *Pastorale Perspectieven: Driemaandelijks Vaktijdschrift voor en door Pastores*(162), 30-35.
- Seksualiteit en mystiek. *Speling*, 66(1), 76-81.
- Voetbal, een parabel. *Speling*, 66(2), 50-54.
- Psalmzeggen, zoiets als sms'en? *Speling*, 66(3), 75-81.
- Spanning en ontspanning in de Psalmen. *Speling*, 66(4), 68-73.
- In hem leven, bewegen en zijn wij. *Tijdschrift voor Liturgie*, 98, 265-276.

P.H.M. Welzen

Project: Spiritualiteit van het Nieuwe Testament

Omvang: 0,55 fte

In het verslagjaar heeft de onderzoeker zijn boek over Bijbelse spiritualiteit voltooid. Het manuscript is aanvaard door de redactie van 'Studies in Spirituality Supplements'.

Momenteel wordt gewerkt aan de vertaling in het Engels. Ook is een manuscript met Bijbelse meditatie klaargemaakt en aangeboden aan Berne Media. Het boek verschijnt in 2015. De onderzoeker heeft gewerkt aan een studie over de verhouding van vrede en

oordeelsgeweld in het evangelie volgens Lucas met het oog op een conferentie in januari 2015. Hij heeft de vertaling in het Duits gecorrigeerd van zijn eerder verschenen boek 'Maak mijn ogen nieuw' en van een eerder verschenen artikel. Beide zijn gepubliceerd.

Wetenschappelijke publicatie (Artikel)

– Spirituality in the Gospel of Luke. *Melita Theologica*, 64(1), 45-58.

Vakpublicatie (Boek)

– 'Öffne mir die Augen' (Psalm 119,18) *Bibliodrama und Exegese. Bibliodrama und Seelsorge* (vertaling van: 'Maak mijn ogen nieuw' (Ps 119,18). *Bibliodrama en exegeese*. Met medewerking van H. Andriessen, N. Derksen en M. Nolet. Met nota's, lit. opgave en index. Serie teksten ten dienste van het leiden en spelen van bibliodrama. 2. Uitgave: Bibliodrama, werkgroep voor Opleiding en Spiritualiteit) Wislikofen.
<http://www.bibliodramaundseelsorge.ch/d/informationen/publikationen/119139>

Vakpublicatie (Artikel)

– Bibliodrama: Biblische Spiritualität und biblische Pastoral. Ein Vortrag beim Mini-Symposium am 6. Juni 2003 in Zwolle/Niederlande anlässlich der Präsentation des Buches von Nico Derksen *Woon hier onder mijn woord. Bibliodrama en andere vormen van pastoraal groepswork*, Kampen 2003 (Vertaald uit het Nederlands).
<http://www.bibliodramaundseelsorge.ch/d/informationen/publikationen/119269>

Vakpublicatie (Boekdeel – Hoofdstuk)

– Van ooggetuigen naar bedienaren van het woord (Lucas 1:2). Naar een lucaanse hermeneutiek van het woord. In N. A. Riemersma (Ed.), *Lucas & Handelingen* (pp. 25-34) (Amsterdamse Cahiers 29). Amsterdam: Uitgeverij 2VM, ISBN 978-94-90393-43-4.

3.2 Mystiek/Mystagogie

H.H. Blommestijn

Project: Processen van omvorming

Omvang: 0,45 fte

Verricht onderzoek: In 2014 is onderzoek verricht naar enkele hedendaagse spirituele autobiografieën. De onderzoeker functioneert – afhankelijk van de situatie – als adviseur voor publicatie, als redacteur, inleider of commentator.

Project:

Kritische uitgave van Jean de Saint-Samson

Omvang: 0,2 fte

Voortgang onderzoek: dit project dat vele jaren stil lag, is vanaf september 2013 weer opgenomen.

Geplande output: in 2014 was de voltooiing van het manuscript van deel 4 van de werken van Jean de Saint-Samson gepland; dat wordt evenwel 2015.

Vakpublicatie (Boek)

– **sleutelpublicatie** *Caterina van Genoa, Vuur van liefde, ingeleid, vertaald en van commentaar voorzien door Hein Blommestijn* (127 pp.). Leeuwarden: Discovery Books.

Vakpublicatie (Artikel)

- Mystagogie van Benedictus. Benedictus Regel als inwijding in contemplatie. *Benedictijns Tijdschrift*, 75(3), 175-185.
- Zielzorg als een spiritueel proces. *Franciscaans leven*, 97(5), 188-193.
- De virtuele reis van Jan van Paesschen (ca. 1450-1539). *Speling*, 66(3), 87-93.
- Leven dat geen leven is. *Speling*, 66(4), 86-91.

Vakpublicatie (Boekdeel – Hoofdstuk)

- Inleiding. In *Dag Hammarskjöld, Merkstenen* (pp. VII-XIV). Utrecht: Ten Have.

J.A. Huls

Project: Mystagogische processen van omvorming

Omvang: 0,8 fte

Verricht onderzoek: In het verslagjaar heeft de onderzoeker teksten van Søren Kierkegaard geanalyseerd. Gewerkt is aan twee boeken (zie hieronder) en aan enkele analyses van mystieke teksten.

Geplande output: In 2015 zal de onderzoeker de twee manuscripten afronden van een boek met de analyse van een tekst van Kierkegaard over het lezen van de Bijbel (de eerste toespraak in Kierkegaards boekje *Tot zelfonderzoek, mijn tijdgenoten aanbevolen*): *In God gezien zijn*; en van een boek met de analyse van het thema ‘aanvechting’ in de dagboekteksten van Kierkegaard binnen de context van de traditie van Johannes Tauler en Luther: *De ontwrichtende werking van het geloof*. Beide boeken worden zowel voor een Nederlandse als een Engelse uitgave gereedgemaakt.

Wetenschappelijke publicatie (Artikel)

- Seeing Through Reality into God. *Vinayasadhana, Journal of Psycho-Spiritual Formation*, 5(2), 47-59.

Vakpublicatie (Artikel)

- In het Niets de ander ontmoeten: Eckhart. *Speling*, 66(1), 89-93.
- Bewogen door de Ene - Cassianus. *Speling*, 66(2), 86-91.

L.G. Swart, onderzoeker namens de Nederlandse Karmel

Project: Middeleeuwse mystiek.

Omvang: 0,2 fte

Verricht onderzoek: in het verslagjaar heeft de onderzoeker zich beziggehouden met het verder ontwikkelen van een inleiding Middeleeuwse mystiek ten behoeve van cursussen en lezingen.

Vakpublicatie (Artikel)

- Seks en compassie - ‘The French Prostitute’. *Speling*, 66(1), 94-96.
- Het gaat om de flow! - In gesprek met een mental coach. *Speling*, 66(2), 38-43.

C.J. Waaijman

Project: De mystiek en de mystagogie in de gedichten van Jan van het Kruis

Omvang: 0,1 fte

Verricht onderzoek: Dit jaar werd Cantico A en B van Jan van het Kruis vertaald en voorzien van een nieuw commentaar.

Geplande output: publicaties in Spirin en elders.

K. Bras (geassocieerd onderzoeker)

Wetenschappelijke publicatie (artikel)

- Gerhard Tersteegen's Mystagogy in Letters to Adriaan Pauw. *Studies in Spirituality* 24, 237-254.

Vakpublicatie (artikel)

- Wonderen in ons leven: Een kwestie van geestelijke onderscheiding. *Herademing* 22(84), 35-38.

3.3 Moderne Devotie

C.M.A. Caspers

Project: De strijdende en pelgrimerende kerk

Omvang: 0,2 fte

Verricht onderzoek: In het verslagjaar zijn enkele lezingen gehouden en is i.s.m. R.H.F.

Hofman een boek uitgegeven over Liduina van Schiedam. I.s.m. P.J. Margry (KNAW, Meertens Instituut) is verder gewerkt aan een boek over de Heilige Stede te Amsterdam.

I.s.m. B. de Vries (Historisch Centrum Overijssel) is gewerkt aan een projectaanvraag voor de Moderne Devotie.

Geplande output: samen met L. van Tongeren (UvT): *Unitas in pluralitate. Libri ordinarii als Quelle für Kulturgeschichte – Libri ordinarii as Source for Cultural History* (verschijnt voorjaar 2015); enkele bijdragen in wetenschappelijke bundels.

Wetenschappelijke publicatie (Boek)

- **sleutelpublicatie** *Een bovenaardse vrouw. Zes eeuwen verering van Liduina van Schiedam - Thomas van Kempen, het leven van de heilige maagd Liduina*, vertaald door Rijcklof Hofman (168 pp.). Hilversum: Verloren, ISBN 978-90-8704-487-9.

Wetenschappelijke publicatie (Boekdeel – Hoofdstuk)

- Ex voto. Christian Pilgrimage during the Middle Ages and beyond. In K. Herbers & H. Christian Lehner (Eds.), *Unterwegs im Namen der Religion / On the Road in the Name of Religion. Pilgern als Form von Kontingenzbewältigung und Zukunftssicherung in den Weltreligionen / Pilgrimage as a Means of Coping with Contingency and Fixing the Future in the World's Major Religions* (pp. 51-60). Stuttgart.
- Modern Devout Authors on fides, spes and caritas (Low Countries, 15 s.). In M. Forlivesi, R. Quinto & S. Vecchio (Eds.), *Fides Virtus. The Virtue of Faith from the Twelfth to the Early Sixteenth Century* (pp. 467-482). Münster.

Vakpublicatie (Artikel)

- Bedevaarten. *Lucepedia digitale theologische encyclopedie*.

<https://www.lucepedia.nl/dossier/bedevaarten>

- Internationaal colloquium over lekenperspectieven op huwelijk en familie, Leuven, 15-16 november 2013. *Tijdschrift voor Theologie*, 54, 94.

Vakpublicatie (Boekdeel – Hoofdstuk)

- Dogma, mystiek, feest. Iets over de ontstaansgeschiedenis van Sacramentsdag. In M. Gijbrechts (Ed.), *Bezinning bij 750 jaar sacramentsdag. Teksten van de retraite te Wahlwiller 21-26 september 2014. Provincie Heilige Pierre-Julien Eymard* (pp. 10-

19). Nijmegen.

Populariserende publicatie (Boekdeel – Hoofdstuk)

- Mystiek en Dogma, over het ontstaan van het feest van Sacramentsdag – Mystik und Dogma, über die Entstehung des Fronleichnamfestes – Mystique et Dogme, sur l'origine de la Fête-Dieu. In G. Janssen & H. Parren (Eds.), *Lauda Sion Salvatorem. Corpus Christi - Sacramentsdag - Fronleichnam - Fête-Dieu* (pp. 9-25). Sittard.

R.Th.M. van Dijk

Project: Salome Sticken (1369-1449) en de oorsprong van de Moderne Devotie

Omvang: 0,4 fte

Verricht onderzoek: in 2014 is het manuscript over Salome Sticken voltooid. Publicatie is voorzien in de reeks *Bibliotheca Dissidentium Neerlandicorum* van de Coornhert Stichting.

Wetenschappelijke publicatie (Boekdeel – Hoofdstuk)

- Iuxta modum Cartusienium. Kartäusische Einflüsse in der Spätmittelalterlichen Klosterlandschaft der Niederlande. In K. Pansters (Ed.), *The Carthusians in the Low Countries. Studies in Monastic History and Heritage* (Miscellanea Neerlandica, 43. Studia Cartusiana, vol. 4, pp. 105-127). Leuven: Peeters..
- Die Kölner Kartause als Behüterin der spätmittelalterlichen Mystik. Ihre Beziehungen zu Maria van Hout. In T. Gaens & F. Timmermans (Eds.), *Tradition et transformation. Les chartreux dans l'Europe médiévale et moderne. Colloque international à l'occasion du 650e anniversaire de la fondation de la chartreuse de Liège (6-8 octobre 2010)* (Analecta Cartusiana, vol. 306, pp. 335-350). Saint-Étienne: CERCOR.

Vakpublicatie (Boek)

- *Geef, vragen wij, Heer. De gebeden van de voorganger voor de zondagen en hoogfeesten. Nieuwe vertaling naar het Missale Romanum met overwegingen* (112 pp.). Ravenstein: Stichting Kring Soeterbeeck, ISBN 978-90-79553-00-6.
- *Das Leben der Salome Sticken (1369-1449) nach der Handschrift D und ihre Schrift 'Lebensweise'. Unter Mitwirkung von Andreas H. Scholten, Peter Weinmann und Lutgardis Pauwelyn. Vorläufige Ausgabe in deutscher Sprache bearbeitet von Rudolf Th.M. van Dijk* (42 pp.). Spabrücken: Schwestern vom gemeinsamen Leben.

Vakpublicatie (Artikel)

- Het Koninkrijk van God in pacht. *Kerugma*, 58, 43-49.
- Korte metten maken. *Onze Taal*, 83, 152.

Populariserende publicatie (Boek)

- *Het vrouwelijk draagvlak van de Moderne Devotie. Publicatie ter gelegenheid van de uitreiking van de Geert Groote Prijs 2014 op 2 oktober 2014* (18 pp.). Deventer: Piet Tillema Fonds.

Populariserende publicatie (Artikel)

- Titus Brandsma en zijn betekenis voor de exploratie van de Moderne Devotie. Referaat bij de presentatie van het boek *Twaalf kapitels over ontstaan, bloei en doorwerking van de Moderne Devotie*. Nijmegen, Radboud Universiteit, 17 december 2012. *Collatie*, 28. http://wp.titusbrandsmainstituut.nl/nl/?page_id=266

Boekbespreking

- Mink de Vries, Pleidooi voor postmoderne devotie. Navolging vanuit vrijheid en gemeenschap. Zoetermeer: Boekencentrum, 2013. *Collatie*, 28.
http://wp.titusbrandsmainstituut.nl/nl/?page_id=266
- B. Böing, Die Anfänge des Klosters Mariengarden in Burlo von seiner Gründung um 1220 bis zur Einführung des Zisterzienserordens 1448. Bielefeld/Gütersloh: Verlag für Regionalgeschichte, 2010. *Collatie*, 28.
http://wp.titusbrandsmainstituut.nl/nl/?page_id=266

R.H.F. Hofman

Project: Opera Omnia van Geert Grote en de Devotio Moderna

Omvang: 0,6 fte

Gedurende het verslagjaar heeft de onderzoeker zijn werk aan het zg. ‘Simoniedossier’ van Geert Grote voortgezet. De publicatie is voorzien voor de serie *Corpus Christianorum, Continuatio Mediaevalis* (Turnhout: Brepols), en zal naar verwachting in 2016 verschijnen. Hij heeft dit project toegelicht op 16 mei 2014 aan de Karmelgemeenschap Nederland op de locatie Titus Brandsma Memorial, Nijmegen, in het voorprogramma van de Titus Brandsma Lezing 2014. Daarnaast heeft hij zijn werkzaamheden afgerond ten behoeve van het project *Een bovenaardse vrouw*.

Geplande output: de editie van *Scripta contra simoniam et proprietatem* is gepland in 2016. In het verder verloop van het wetenschapsplan zal de onderzoeker zich concentreren op de uitgave van *Gerardi Magni Opera omnia*, inclusief spin-off.

Wetenschappelijke publicatie (Boek)

- **sleutelpublicatie** *Een bovenaardse vrouw. Zes eeuwen verering van Liduina van Schiedam - Thomas van Kempen, het leven van de heilige maagd Liduina, vertaald door Rijcklof Hofman* (168 pp.). Hilversum: Verloren, ISBN 978-90-8704-487-9.

Vakpublicatie (Boekdeel – Hoofdstuk)

- Leven en werk van dr. Rudolf van Dijk o.carm. In P. Tillema (Ed.), *Devotio moderna. ‘Het succes van een vernieuwingsbeweging’*. *Handelingen van de 6e Geert Grote Dag* (pp. 30-37). Deventer: Piet Tillema Fonds.

Populariserende publicatie (Artikel)

- De Brandsma collectie. Toelichtende teksten en ontsluiting.
<http://www.academischecollecties.nl>
- Twintig kamers bovenop elkaar. Twaalfde etage: Titus Brandsma Instituut. Werkkamer van: Rijcklof Hofman. *Vox*, 12(12), 1.

M. Laarmann (geassocieerd onderzoeker)*Wetenschappelijke publicatie (Boekdeel – Hoofdstuk)*

- Seneca and Senecae. Seneca the Philosopher [Überblick zur Rezeptionsgeschichte der Philosophie Senecas von der Antike bis ins 21. Jahrhundert]. In Gregor Damschen & Andreas Heil (Ed.), *Brill’s Companion to Seneca. Philosopher and Dramatist* (pp. 53-71). Leiden: Brill

W.C. Schneider (geassocieerd onderzoeker)

Wetenschappelijke publicatie (Artikel)

- The Sparkling Stones in the Ghent Altarpiece and the Fountain of Life of Jan van Eyck, reflecting Cusanus and Jan van Ruusbroec. *Studies in Spirituality*, 24, 155-177.

3.4 Performativiteit van spiritualiteit en religieus leven in een seculiere tijd

3.4.1 Maatschappelijke spiritualiteit

I.M.K. Bocken

Project: Theorievorming Maatschappelijke spiritualiteit

Omvang: 0,15 fte

Gezocht wordt naar categorieën die de vertaling van de christelijke spiritualiteitstraditie naar de laatmoderne samenleving mogelijk maken. Een belangrijke auteur in dit verband is Michel de Certeau. Zijn studie van de mystiek hangt nauw samen met zijn analyse van maatschappijkritische spiritualiteit vandaag de dag.

In het huidige programma zullen de werkzaamheden van de onderzoeker zich toespitsen op de ‘performativiteit van spiritualiteit en religieus leven’ en op de maatschappelijke impact van ‘contemplatio in actione’.

Geplande output: in 2015 staat een inleiding op het werk van Michel de Certeau gepland. In 2016 een grotere studie over Maatschappelijke Spiritualiteit.

Wetenschappelijke publicatie (Artikel)

- The Third Party is Necessarily Involved in the Conflict. Reform between the Council of Basle and the Fall of Constantinople. *Acta Histriae*, 22(4), 119-128.
- Das Sehen Gottes und die Alltäglichkeit. Die Bedeutung des Cusanus für Certeau’s Interpretation der Moderne. *Coincidentia*, 5(2), 22-48.

Wetenschappelijke publicatie (Boekdeel – Hoofdstuk)

- Niet-weten of niet-handelen. Ook de Jong tegen de achtergrond van de christelijke mystiek. In J. Goud (Ed.), *Het leven volgens Oek de Jong. Terug naar een naaktheid* (pp. 51-65). Zoetermeer: Klement.

Vakpublicatie (Boek)

- **sleutelpublicatie** I. Bocken, T. Quartier & H. Westerink, *Ruimte voor maatschappelijke spiritualiteit. Een verkenning*. Heeswijk: Berne, ISBN 978-90-897-209-62.

Vakpublicatie (Artikel)

- Bewegende rust. Stabilitas loci en de moderne cultuur. *De Kovel. Monastiek Tijdschrift voor Vlaanderen en Nederland*, 34, 58-70.

Vakpublicatie (Boekdeel – Hoofdstuk)

- Arbeid als contemplatie. Over de plaats van bezieling in professionele praktijken. In I. Bocken, T. Quartier & H. Westerink, *Ruimte voor maatschappelijke spiritualiteit. Een verkenning* (pp. 8-32). Heeswijk: Berne, ISBN 978-90-897-209-62.

Vakpublicatie (Bijdrage aan congresbundel)

- De ontdekking van de goddelijke blik. Cusanus, Rogier van der Weyden en het zien in de 15de eeuw. In K. Van Cauteren (ed.), *Jan Van Eyck, Rogier van der Weyden en de ontdekking van de wereld* (pp. 83-93 pp.). Enschede: Rijksmuseum Twenthe.
- Martha en Maria hier en nu. De evangelische grondslag van maatschappelijke spiritualiteit. In C. Caspers (Ed.), *Eventueel ook met woorden. Bijdragen ter verduidelijking van 'nieuwe evangelisatie'* (pp. 67-72). Nijmegen: Nijmeegs Instituut voor Missiewetenschappen.

Populariserende publicatie (Artikel)

- De filosoof van de paus - Michel de Certeau.
<http://www.igniswebmagazine.nl/artikel/663/De-filosoof-van-de-paus>
- De ontdekking van de hemel in de wereld (Jan van Eyck en Rogier van der Weyden).
<http://www.igniswebmagazine.nl/artikel/633/De-ontdekking-van-de-hemel-in-de-wereld>

J.M. Bos

Project: Opleiding Maatschappelijke Spiritualiteit

Omvang: 0,125 fte

In overleg met collega's is een nieuwe opleiding Maatschappelijke Spiritualiteit opgezet binnen de School voor Spiritualiteit. Deze opleiding kan in september 2015 van start gaan. In dit kader is ook het opleidingsprogramma van de opleiding Geestelijke Begeleiding opnieuw doordacht en vastgesteld. Tevens is gewerkt aan de ontwikkeling van de collatio-methode. Deze methode zal een belangrijk onderdeel zijn van de opleiding Maatschappelijke Spiritualiteit.

Project: Bezielde Professionaliteit (Stichting Carmelcollege)

Omvang: 0,15 fte

Er is dit jaar gewerkt aan de opzet van de kernmodule 'bezielde spiritualiteit' ten dienste van docenten van de Stichting Carmelcollege.

Geplande output: in 2015 zal een eerste module uitkomen.

T. Quartier

Project: Spiritualiteit van een nieuw religieus leven (binnen het project Maatschappelijke spiritualiteit)

Omvang: 0,15 fte

Verricht onderzoek: In 2014 is veldwerk gedaan met het oog op de samenstelling van vragenlijsten en de ontwikkeling van een netwerk. Voorts zijn enkele artikelen geschreven en is literatuuronderzoek verricht op het gebied van monastieke studies.

Geplande output: een boek en enkele artikelen.

Wetenschappelijke publicatie (Boekredactie)

- Quartier, T., Hunink, V. J. C., & Aerden, G. *Regel. Richtsnoer voor monastiek leven* Budel: Damon.

Wetenschappelijke publicatie (Artikel)

- Performative Theologie. Ein Experiment religiöser Wissenschaft im Spiegel mittelalterlichen Mönchtums. *Acta Comparanda*, 25, 113-125.
- Praxis liturgischer Spiritualität. Methode und Theorie im Bereich der Klosterliturgie. *Ecclesia orans*, 31, 447-480.

- Practitioners of liturgical spirituality. Empirical inside perspectives in abbey churches. *Jaarboek voor Liturgie-onderzoek/Yearbook for Liturgical and Ritual Studies*, 30, 203-221.
- Islamic ritual experts in a migration context: motivation and authority in the ritual cleansing of the deceased. *Mortality*, 18(3), 235-250.
- Monastic martyrs of compassion. Murdered trappist monks in Algeria and the different meaning of martyrdom. *Mortality*, 19(2), 224-242.
- Dagelijks de dood voor ogen hebben. Monastieke spiritualiteit als bron van troost. *Nederlands theologisch tijdschrift*, 23-35.
- Monastische Lebenskunst. Hermeneutische Reflexionen zur benediktinischen Lebensform heute. *Studia Monastica*, 56(1), 169-197.
- Contemplative hospitality. Empirical explorations of spiritual experiences among abbey visitors. *Studies in Spirituality*, 24, 271-289.

Vakpublicatie (Boek)

- **sleutelpublicatie** I. Bocken, T. Quartier & H. Westerink, *Ruimte voor maatschappelijke spiritualiteit. Een verkenning* (80 pp.). Heeswijk: Berne, ISBN 978-90-897-209-62.

Vakpublicatie (Boekdeel – Hoofdstuk)

- Profetische binnenplaatsen. Religieus leven als inspiratie voor hedendaagse maatschappelijke spiritualiteit. In I. Bocken, T. Quartier & H. Westerink, *Ruimte voor maatschappelijke spiritualiteit. Een verkenning* (pp. 54-73). Heeswijk: Berne.

Vakpublicatie (Artikel)

- Liturgische Spiritualität erkunden. Die Fragebogenaktion in Gerleve im Sommer 2013. *Briefe aus der Abtei Gerleve*, 1, 16-23.
- Vom Mysterium liturgischer Spiritualität. *Gottesdienst*, 48(16), 129-131.
- Liturgische spiritualiteit als bron voor gemeenschap. Plekken en momenten voor liturgie in instellingen. *Handelingen. Tijdschrift voor praktische theologie*, 41(1), 7-13.
- Het bevrijdende offer. Over Monastieke theologie. *De Kovel. Monastiek Tijdschrift voor Vlaanderen en Nederland*, 32.
- De kunst van het loslaten. Monastieke stabiliteit in tijden van grotere flexibiliteit. *De Kovel. Monastiek Tijdschrift voor Vlaanderen en Nederland*, 33, 20-31.
- Gemeinsam feiern in der Klosterkirche. Empirische Erkundungen zur Klosterliturgie am Beispiel der Abtei Gerleve. *Monastische Informationen*, 158(1), 24-30.
- Ruim baan voor flexibele kloostertijd. *More. Nieuwsbrief Stichting Thomas More*, 98, 7-9.
- De plek achter de deur. Het mysterie van liturgische spiritualiteit. *Vieren. Tijdschrift voor Liturgie en Spiritualiteit*(2), 24-29.
- Ons hart in harmonie met onze woorden. Over spirituele dimensies van liturgische muziek. *Tijdschrift voor Liturgie*, 98(6), 336-347

C.J. Waaijman

Project: Grondslagenonderzoek van Maatschappelijke spiritualiteit

Omvang: 0,35 fte

Verricht onderzoek: op basis van het grondslagenonderzoek werd de reflectieve exploratie van het begrip 'ziel', in samenwerking met Frans Maas, in de sectoren onderwijs, zorg en werk verder ontwikkeld. De studie werd afgerond met een artikel.

Geplande output: publicaties in Spirin en elders.

Wetenschappelijke publicatie (Artikel)

- met F.A. Maas, Social Spirituality and the Quest for Soul. *Studies in Spirituality*, 24, 291-340.

Wetenschappelijke publicatie (Boekdeel – Hoofdstuk)

- Arbeitsspiritualität: Eine Skizze. In U. Dickmann & T. Knieps-Port le Roi (Eds.), *Arbeit* (Felderkundungen Laienspiritualität, Vol. 4)(pp. 93-123). Schwerte/Nijmegen: Katholische Akademie/Titus Brandsma Instituut.
- Reflection-sharing. In A. Javellana (Ed.), *Spirituality and the arts* (Lecture Series on Spirituality, Vol. 12)(pp. 73-88). Quezon City, New Manila: Institute of Spirituality.

H. Westerink

Project: Theorievorming Maatschappelijke spiritualiteit

Omvang: 0,6 fte

In 2014 heeft de onderzoeker zich geconcentreerd op de theorie van de maatschappelijke spiritualiteit. Er zijn drie boeken gepubliceerd en er is gewerkt aan artikelen en lezingen. De contacten met onder meer Stichting Carmelcollege, het Verband van Katholieke Maatschappelijke Organisaties (VKMO), Stichting Oikos, De Boskant (Den Haag) en het Kenniscentrum voor Levensbeschouwing en Geestelijke Volksgezondheid (KSGV) zijn uitgebouwd. Vijf studiedagen/expert meetings zijn in 2014 georganiseerd. Voorts is gewerkt aan de herstructurering van de School voor Spiritualiteit.

Wetenschappelijke publicatie (Boek)

- *Maarten Luther. Gesprekken aan tafel (samenstelling & inleiding)* (210 pp.). Amsterdam: Sjabbolet, ISBN 9789491110177.
- **sluutepublicatie** *Verlangen en vertwijfeling. Melancholie en predestinatie in de vroege moderniteit* (219 pp.). Amsterdam: Sjabbolet.

Wetenschappelijke publicatie (Artikel)

- Demonic Possession and the Historical Construction of Melancholy and Hysteria. *History of Psychiatry*, 25(3), 335-349.
- Het demonologisch gewaad van de geestesziekten: De opmerkelijke aandacht voor bezetenheid van Pinel tot Freud. *Leidschrift. Historisch tijdschrift*, 29(2), 131-144.
- On True Friendship and on the Anthropological Relevance of Freud's The Future of an Illusion. *Pastoral Psychology*, 63, 97-100.
- Projection, Substitution and Exaltation: Freud's Case Study of Little Hans and the Creation of God in Totem and Taboo. *Psychoanalysis and History*, 16(1), 55-68.
- Bezetenheid, melancholie en de constructie van geestesziekten: Enkele notities bij Freuds 'Een duivelsneurose in de zeventiende eeuw'. *Tijdschrift voor Psychoanalyse*, 20(2), 83-96.

Wetenschappelijke publicatie (Boekdeel – Hoofdstuk)

- Der Spiritualitätsbegriff in der Religionspsychologie und in den Gesundheitswissenschaften: Kontext und Problemanalyse. In C. Danz & M. Murrmann-Kahl (Eds.), *Zwischen Geistvergessenheit und Geistversessenheit. Perspektiven der Pneumatologie im 21. Jahrhundert* (Dogmatik in der Moderne, Vol. 7)(pp. 161-174). Tübingen: Mohr Siebeck.

Vakpublicatie (Boek)

- **sluutepublicatie** I. Bocken, T. Quartier & H. Westerink, *Ruimte voor maatschappelijke*

spiritualiteit. Een verkenning (80 pp.). Heeswijk: Berne, ISBN 978-90-897-209-62.

Vakpublicatie (Artikel)

- Meten is nog geen weten. Kritische kanttekeningen bij het rapport Geloven binnen en buiten verband. *Kerk en Theologie*, 65(4), 365-379.

Vakpublicatie (Boekdeel – Hoofdstuk)

- Maatschappelijke spiritualiteit als optie in een seculiere tijd. In I. Bocken, T. Quartier & H. Westerink, *Ruimte voor maatschappelijke spiritualiteit. Een verkenning* (pp. 33-53). Heeswijk: Berne.

Populariserende publicatie (Artikel)

- Christelijke spiritualiteit: tussen traditioneel geloofsleven en hedendaags zinzoeken. <http://www.debezieling.nl/christelijke-spiritualiteit-tussen-traditioneel-geloofsleven-en-hedendaags-zinzoeken/>
- Luther. Gesprekken aan tafel. http://www.theoblogie.nl/gesprekken-aan-tafel/?utm_source=rss&utm_medium=rss&utm_campaign=gesprekken-aan-tafel
- Verlangen en vertwijfeling. Over predestinatie en melancholie. <http://www.theoblogie.nl/predestinatie-en-melancholie/>

Boekbespreking

- S. De Boer, The Science of the Soul. The Commentary Tradition on Aristotle's De Anima 1260-1360. *Nederlands theologisch tijdschrift*, 68, 256.
- L. Bregman, The Ecology of Spirituality. Meanings, Virtues, and Practices in a Post-Religious Age. *Nederlands theologisch tijdschrift*, 68, 259-260.
- D. L. Carveth, The Still Small Voice: Psychoanalytic Reflections on Guilt and Conscience. *Tijdschrift voor Psychoanalyse*, 20, 233-234.
- T. Beattie, Theology after Postmodernity. Divining the Void - A Lacanian Reading of Thomas Aquinas. *Tijdschrift voor Theologie*, 54(1), 108-109.
- E. Hense, F. Jespers & P. Nissen, Present-Day Spiritualities: Contrasts and Overlaps. *Tijdschrift voor Theologie*, 54(2), 210.

G. Steunebrink (geassocieerd onderzoeker)

Wetenschappelijke publicatie (Boekdeel – Hoofdstuk)

Conversion, Emotion and the Art of Turning. In Philippe van Haute & Gert-Jan van der Heiden(Eds.), *Hermeneutics between Faith and Reason: Essays in Honor of Ben Vedder* (pp. 215-235). Amersfoort.

Modern Turkije: 'Civil society', traditionele islam en de strijd om de symboliek in de publieke ruimte. In Hülya Uslu, *Turkije en de weg naar de democratie* (pp. 99-177). Soesterberg: Aspekt.

Wetenschappelijke publicatie (Artikel)

Indian Philosophy as a Joint Product of Different Philosophical Cultures. In Special Issue Philosophical Culture-Cases and Concepts, *Transcultural Studies*, vol. 10(2014) nr. 1, pp. 7 -21.

3.4.2 Spiritualiteit van het religieus leven

C.M.A. Caspers

Project: Spirituele biografie van Anna Catharina van Hees, medestichteres van de Congregatie Dochters van Maria en Josef.

Omvang: 0,5 fte

Verricht onderzoek: in het verslagjaar is het onderzoek afgerond en het manuscript voltooid.

Geplande output: uitgave van het boek medio 2015.

Vakpublicatie (Boekredactie)

– *Eventueel ook met woorden: Bijdragen ter verduidelijking van ‘nieuwe evangelisatie’* (95 pp.). Nijmegen: Nijmegen Institute for Mission Studies, ISBN 978-90-77311-16-5.

P.J.M. Humblet

Project: De spiritualiteit van het religieus leven

Omvang: 0,8 fte (het betreft een samenwerkingsproject tussen de Konferentie Nederlandse Religieuzen en het Titus Brandsma Instituut, waarvan 0,5 fte ten laste van KNR en 0,3 fte ten laste van het instituut).

Verricht onderzoek: binnen dit project stond in 2014 de opbouw van het ‘Huis van de Roeping’ centraal, als instrument voor de begeleiding van personen met vragen rond hun roeping. Vorderingen werden vooral gemaakt bij het opbouwen van (1) een netwerk van begeleiders en vormingsverantwoordelijken en (2) een netwerk van relaties met religieuze instituten die geroepen een plek willen en kunnen bieden. Gericht op deze twee netwerken werden twee bijeenkomsten van het Atelier Huis van de Roeping georganiseerd rond de thema’s ‘Momenten van onderscheiding’ en ‘Hoe ga ik om met crises?’.

Participerend onderzoek, begeleiding van zoekenden en beleidsontwikkeling zijn in dit verband nauw verweven.

Populariserende publicatie (Artikel)

– Maria heeft het beste deel gekozen... - In een geest van barmhartigheid aan de voeten van de Heer zitten. *KNR-Bulletin - Tijdschrift van de Konferentie Nederlandse Religieuzen*, 17(2), 46-49.

Extern rapport

Formats voor rapportages van vormingsverantwoordelijken (8 pp). Den Bosch: Konferentie Nederlandse Religieuzen – Commissie Roepen tot Religieus Leven.

A.W.J. de Keyzer

Project: (1) De spiritualiteit van Bachs Matthäus-Passion en (2) Participatio actiosa

Omvang: 0,2 fte

Project: De spiritualiteit van Bachs Matthäus-Passion – een boek

Deel 1 gaat nader in op de achtergronden van dit werk. Een belangrijk hoofdstuk is de beschrijving van de vorm van dit werk, die geënt is op de structuur van de Lectio Divina. Daarnaast komen mystagogische aspecten aan de orde.

Deel 2 gaat nader in op de inhoud van de Matthäus-Passion. Dit lijdensverhaal wordt door tekstdichter en componist op 27 momenten onderbroken om de hoorder de mogelijkheid te bieden via recitatief, aria en koraal de voorafgaande Schrifttekst toe te eigenen. Deze toe-eigening kunnen we vanuit spiritueel perspectief beschouwen als een mystagogisch proces.

Project: Participatio actuosa

In de twee belangrijkste liturgische momenten – de eucharistie en het getijdengebed – speelt de toe-eigening van het woord door het volk een centrale rol. De aandacht richt zich hierbij vooral op de tekstvoltrekking van de psalmen, omdat zij paradigmatisch zijn voor het liturgisch bidden. In cursus- en vormingswerk worden verschillende aspecten hiervan onderzocht: de muziek, de zeggings, de vorm, het liturgisch moment van deze tekstvoltrekking.

Geplande output:

- Een boek van 480 pagina's over Bachs Matthäus-Passion.
- Een artikel over het Getijdengebed in *Tijdschrift voor Liturgie*.
- Een boek met 150 evangelieacclamaties i.s.m. Kees Waaijman.

Vakpublicatie (artikel)

– ‘... een glazen schaakspel dat van de vrachtwagen is gevallen’. *Speling*, 66(2), 68-70.

3.4.3 Bronnen van de Karmelitaanse spiritualiteit

E.R.L Tinambunan

Project: Corpus Constitutionum Carmelitarum

Omvang: 0,45 fte

Verricht onderzoek: gewerkt is aan de kritische editie van alle Karmelitaanse Constituties vanaf het begin in 1281 (de eerste Constituties) tot 1995 (de laatste Constituties). De uitgave zal uit vijf delen bestaan. De Constituties vormen de belangrijkste bron voor de (spiritualiteits)geschiedenis van de Karmelitaanse Orde. Het vooronderzoek werd vanaf 2008 tot medio 2010 in Rome verricht. In 2013 is het vierde deel van het *Corpus Constitutionum Carmelitarum* uitgekomen, dat de periode 1995-2007 bestrijkt.

Geplande output: in 2015 zal volgens plan het vijfde deel van het *Corpus Constitutionum Carmelitarum* verschijnen.

Wetenschappelijke publicatie (Boek)

– **sleutelpublicatie** *Corpus Constitutionum Ordinis Fratrum Beatissimae Virginis Mariae de Monte Carmelo* 4)(425 pp.). Roma: Edizioni Carmelitane, ISBN 978-88-7288-130-9.

Wetenschappelijke publicatie (Boekdeel – Hoofdstuk)

- Agustinus dari Hippo, Pencarian Kebenaran. In *Di Mana Letak Kebahagiaan? Penderitaan, Harta, Paradoksnya (Tinjauan Filosofis Teologis)* (Seri Filsafat Teologi Widya Sasana, ISSN 141-9005; Vol. 24, No. 23 (pp. 212-231). Malang: STFT Widya Sasana.
- Kebahagiaan Menurut Stoicisme. In *Di Mana Letak Kebahagiaan? Penderitaan, Harta, Paradoksnya (Tinjauan Filosofis Teologis)* (Seri Filsafat Teologi Widya Sasana, ISSN 141-9005; Vol. 24, No. 23 (pp. 31-41). Malang: STFT Widya Sasana.

Wetenschappelijke publicatie (Boekredactie)

– *Di Mana Letak Kebahagiaan? Penderitaan, Harta, Paradoksnya (Tinjauan Filosofis Teologis)* (231 pp.). Malang: STFT Widya Sasana.

Vakpublicatie (Boek)

– *Pedoman Pastoral Paroki dalam Semangat Karmel* (72 pp.). Malang: Karmelindo, ISBN 978-979-3725-54-3.

A.P.J. Jacobs, onderzoeker namens de Nederlandse Karmel

Project: Geschiedenis van de Orde van de broeders en zusters van Onze Lieve Vrouw van de berg Karmel (1795-2000) in Nederland

Omvang: 0,8 fte (van 1 april 2013 tot 1 juli 2014)

Verricht onderzoek: in 2013 is in dienst van de Nederlandse Karmel verder gewerkt aan het manuscript van het geplande boek. Tot vanaf 1 april 2013 werd de onderzoeker bij zijn werkzaamheden begeleid vanuit het Titus Brandsma Instituut.

Geplande output: het manuscript is in 2014 voltooid; publicatie is voorzien in 2015.

Populariserende publicatie (Artikel)

- De scapulierdevotie (deel 2). *Achter de Karmel*, 26(1), 8-11.
- ‘Wat we behoeven zijn Broeders’. Titus’ Indische Ridders. *Achter de Karmel*, 26(2), 5-8.
- ‘Nederlandsche carmelitessen op de Philippijnen’. En waarom dit niet tot stand kwam. *Achter de Karmel*, 26(3), 16-18.
- Titus vereeuwigd in kathedraal glas. *Achter de Karmel*, 26(4), 9-11.
- Het portret van Leopold van der Valck. *Achter de Karmel*, 26(5), 22-23.

4 Begeleiding onderzoek

4.1 Promoties in 2014

- C.M.A. Caspers: co-promotor Johan Schoenmakers, *Officia Propria. Liturgische rituelen en gebruiken in het sticht voor adellijke dames in Thorn* (Tilburg University, 25 juni 2014).
- C. M.A. Caspers: lid promotiecommissie Stephen Graham Hitchins, *Art as History, History as Art. Jheronimus Bosch and Pieter Bruegel the Elder. Assembling knowledge, not setting puzzles* (Radboud Universiteit, 27 november 2014).

4.2 Begeleiding promotieonderzoek

Medewerkers van het Titus Brandsma Instituut begeleiden een aantal promotieonderzoeken in uitvoering. Per 31 december 2014 gaat het om:

- Beusichem, Mariska van, *Thérèse van Lisieux als mystagoge*. Begeleiders: dr. J.A. Huls en dr. H.H. Blommestijn.
- Biemen, Dick van, *Cultuur en spiritualiteit bij Levinas*. Begeleiders: prof. dr. F.A. Maas (RU FTR) en dr. I.M.K. Bocken.
- Claus, Sicco, *Redeem Us from Shallowness. An Interpretation of the Spiritual Heritage of John Main*. Begeleiders: prof. dr. P.J.A. Nissen (RU FTR) en dr. I.M.K. Bocken.
- De Lartigue, Violaine, *L'expérience mystique surnaturelle nécessite-t-elle l'intégration du corps?* Begeleiders: prof. dr. A. Suramy (Faculté de Philosophie, Institut Catholique de Toulouse) en dr. H.H. Blommestijn.
- Etminan, Erika Helene, *Spiritualiteit en ervaringen in het management*. Begeleider: prof. dr. F.A. Maas (RU FTR) en dr. H.H. Blommestijn.
- Fotescu-Tauwinkler, Carmen, *Monastic Work of Athanasios Abū Ghālib. Text edition and Commentary*. Begeleiders: prof. dr. H. Teule (RU FTR) en dr. J.A. Huls.
- Kruip, Marjolein, *Kunst, devotie en reizen. Materiële getuigenissen van geografische netwerken in laatmiddeleeuws Europa*. Begeleiders: prof. dr. A.M. Koldewij (RU Letteren) en dr. C.M.A. Caspers.

- Kwaku Opoku, John, *Medicine, Healing and Spirituality. The Case of the Roman Catholic Church in Ghana*. Begeleiders: prof. dr. A. van den Hoogen & dr. H.H. Blommestijn.
- Naudé, Eduan, *Het Egyptische Hallel*. Begeleiders: prof. dr. J. van der Watt (RU FTR) en prof. dr. C.J. Waaijman.
- Polet, Noela, *Brieven van Adelaïde de Cicé*. Begeleiders: prof. dr. F.A. Maas (RU FTR) en dr. C.M.A. Caspers.
- Sommers, M.J.P., *A Hermeneutical Narrative Research in the Mystagogical Process of the Book of Privy Counseling*. Begeleiders: prof. dr. A. van den Hoogen (RU FTR) en dr. H.H. Blommestijn.
- Suparyanto, Petrus, *Javanese Mysticism of Bima Suci in the Serat Dewa Ruci. A Comparison with Christian Tradition on Spiritual Growth*. Begeleiders: dr. H. Blommestijn en dr. C.M.A. Caspers.
- Viljoen, Nico, *De mystiek van Psalm 42/43*. Begeleiders: prof. dr. P. de Villiers (Universiteit Bloemfontein) en prof. dr. C.J. Waaijman.
- Widhowati, Emilia, *In omnibus charitas. Vincentian Spirituality Actualized by the Daughters of Mary and Joseph in Indonesia*. Begeleiders: dr. H. Blommestijn en dr. C.M.A. Caspers.

5 Deelname aan congressen e.d.

In deze rubriek gaat het om bijeenkomsten met een wetenschappelijk doel. Vermeld wordt niet alleen wanneer een staflid een voordracht heeft gehouden of bij de organisatie van een congres betrokken is geweest, maar ook wanneer hij of zij op andere wijze actief aan een congres heeft deelgenomen.

H.H. Blommestijn

- Spiritualiteit in de zorg (Expert Meeting 2). 2 april, RadboudUMC, Nijmegen.
- [deelname aan] Minisymposium geestelijke begeleiding. 27 juni, Bovendonk.
- [deelname aan] The secret of the gaze – Vision of God in Modernity. Expert meeting over Michel de Certeau met Luce Giard, 31 oktober - 1 november, Beek-Ubbergen.

I.M.K. Bocken

- Aequitas: Gerechtigheit in actu von Thomas von Aquin bis Suarez. Philosophisches Kolloquium, thema 'Gerechtigheit', 7 januari, Universität Hildesheim, Hildesheim (D).
- Michel de Certeau über Gerechtigheit und Spiritualität. Symposium Gerechtigheit, Erkenntnis und Spiritualität, 13 maart, Universität Eichstätt.
- Menschliche Praxis als Bild Gottes – Die Gestalt des Laien in der devotio moderna. Symposium Laienspiritualität, 21 maart, Katholische Akademie Schwerte.
- Pier Paolo Pasolini en het christendom. Studiedag Spiritualiteit en kunst, 13 juni, Titus Brandsma Instituut, Nijmegen.
- Die Kunst des Gleichgewichts. Concordantia und Wahrheit bei Nicolaus Cusanus. Conference 'Ludus Notionum. Nicolaus Cusanus and the concept of playing', 21 juni, Institut für Philosophie, Universität Hildesheim (D).
- [voordracht en organisatie van] Mysticism and criticism. Michel de Certeau and the history of spirituality. Conference 'Critical Spirituality', Titus Brandsma Instituut in samenwerking met Centre for Catholic Studies, 4 oktober, Beek-Ubbergen.

- [voordracht en organisatie van] Michel de Certeau on Nicholas of Cusa. Expert meeting The Secret of the Gaze – Vision of God in Modernity (On Michel de Certeau's *La fable mystique*)(30 oktober- 1 november), 1 november, TBI, Nijmegen (Beek).
- De geboorte van Christus als veritas personalis bij Nicolaus Cusanus. Studiedag Centre for Catholic Studies (RU) 'Hoe christelijk is kerstmis?', 10 december, Nijmegen.
- Der unwissende Lehrer – Lehrer der Unwissenheit? Symposium Laienspiritualität, 13 december, Katholische Akademie Schwerte.
- Ignatius als filosoof. Studiedag 'Spiritualiteit en innerlijkheid', 19 december, TBI, Nijmegen.

J.M. Bos

- Beelden laten werken: God ontmoeten in hedendaagse Elia-afbeeldingen (Lezing op studiedag 'Het levende beeld - Spiritualiteit en kunst'). 13 juni, Titus Brandsma Instituut, Nijmegen.
- The Meaning of 1 Kings 19 in the Vienna 2554 Bible Moralisée (Lezing tijdens SBL International Meeting binnen de Bible and Visual Culture Section, Wenen 6-10 juli 2014). 10 juli, Society of Biblical Spirituality.

C.M.A. Caspers

- Affiniteit tussen de Moderne Devotie en de vijftiende-eeuwse concilievaders, lezing Geert Grote Universiteit, 20 augustus 2014, Deventer.
- The Place of Corpus Domini in the Liturgical Year and Its Eschatological Meaning, lezing congres Corpus Domini, 14 november 2014, Orvieto.

R.H.F. Hofman

- Het vertalen van Latijnse teksten. Presentatie vertaling 'Het Leven van Liduina'. Fonds Historische Publicaties, 19 december, Schiedam.

C.J. Waaijman

- Silencing my soul: Concerns, challenges and opportunities op Jewish-Christian spirituality in the context of Asia today. 8 augustus, Institute of Spirituality in Asia, Quezon City, New Manila.
- Silence and work in the Rule (Congres '800th Anniversary of the Death of St. Albert'). 11 oktober, CISA, Rome.
- History and heritage (Voordracht bij boekpresentatie 'The Carthusians in the Low Countries'). 25 oktober, Roermond.

H. Westerink

- Rebellious and Responsible: On Rowan Williams' Faith in the Public Sphere (unpublished conference paper). December 2013, Radboud Universiteit, Nijmegen.
- From Freud's Three Essays to Evolutionary Biology: Sabine Spielrein on Reproduction and Destruction. Sigmund Freud Museum, 17 Januari, Wenen.
- Wie eine Sprache finden? Das Projekt gesellschaftliche Spiritualität. Symposium Laienspiritualität, 22 Maart, Katholische Akademie, Schwerte (D).
- [organisatie van] Studiedag 'Het levende beeld: spiritualiteit en kunst'. TBI, 13 juni, Nijmegen.
- Spiritualiteit als crisisbegrip, Symposium 'Een open plek in de ziel: "geloven" in een seculiere wereld'. Thijmgenootschap, 13 September, Utrecht.
- [voordracht en organisatie van] Jean de Léry's Humanist Tactics for a Calvinist Identity. Conference 'Critical Spirituality', Titus Brandsma Instituut in samenwerking met

- Centre for Catholic Studies, 3-4 Oktober, Nijmegen (Beek).
- Towards a Freudian Pathoanalysis of Religion. Conference ‘Psychoanalysis on Ice’, 9-12 Oktober, Reykjavik.
- ‘Die erster Pflicht aller Lebenden’: Tod, Melancholie und Narzissmus. Konferenz über Freuds Narzissmustheorie, 17-18 Oktober, Sigmund Freud Museum, Wenen.
- Michel de Certeau’s Project of the Study of Mysticism and the Modern Subject. Expert meeting The Secret of the Gaze – Vision of God in Modernity (On Michel de Certeau’s *La fable mystique*)(30 oktober- 1 november), 31 Oktober, TBI, Nijmegen (Beek).
- [voordracht en organisatie van] Freud’s 1905 Three Essays: Towards a Non-Functional Theory of Sexuality and the Drives. Conference ‘Deconstructing Normativity – Re-reading Freud’s Three Essays on the Theory of Sexuality’, 20-21 november, Center for Contemporary European Philosophy, Nijmegen.
- [voordracht en organisatie van] Maakt religie veerkrachtig? Spiritualiteit tussen vita activa en vita contemplativa. Studiedag ‘Resilience’/Veerkracht, 26 November, Den Haag.
- [organisatie van] Studiedag ‘Spiritualiteit en innerlijkheid’. TBI, 19 december, Nijmegen.

6 Wetenschappelijke functies, vormen van samenwerking en redactielidmaatschappen

Medewerkers van het instituut vervullen de volgende wetenschappelijke functies en maken deel uit van de volgende samenwerkingsverbanden en redacties:

H.H. Blommestijn

- Onderzoeker Onderzoekschool Mediëvistiek (discipline Godgeleerdheid)
- Lid Institutum Carmelitanum Rome
- Lid van de onderzoeksgroep Respire (gezondheidszorg en spiritualiteit)
- Research Associate van de Universiteit van die Vrijstaat (Zuid-Afrika)
- Redactielid *Studies in Spirituality*

I.M.K. Bocken

- Korresponderendes Mitglied Institut für Philosophie der Universität Hildesheim
- Secretaris Cusanus Studie Centrum
- Voorzitter Kierkegaard Werkgroep Antwerpen
- Redactielid *Coincidentia. Zeitschrift für europäische Geistesgeschichte*
- Redactielid *Studies in Spirituality*
- Redactielid *Studien zur europäischer Geistesgeschichte (Buchreihe, Aschendorff Verlag)*

J.M. Bos

- Coördinator School voor Spiritualiteit
- Lid algemeen bestuur van de Nederlandse Karmelprovincie (tot 11 mei 2014)
- Lid dagelijks bestuur van de Nederlandse Karmelprovincie (vanaf 11 mei 2014)
- Voorzitter bestuurscommissie Nederlands Carmelitaans Instituut
- Jurylid Religieuzen-prijzen (KNR)

C.M.A. Caspers

- Lid Nederlandse Onderzoeksschool voor Theologie en Religiewetenschap (NOSTER)
- Bestuurslid (secretaris/penningmeester) Stichting Aartsbisschoppelijk Museum
- Onderzoeker Onderzoeksschool Mediëvistiek (discipline Godgeleerdheid)
- Lid Internationale Gesellschaft für theologische Mediävistik
- Lid Contactgroep voor sociaal-economische en institutioneel-juridische geschiedenis van geestelijke en kerkelijke instellingen in de Nederlanden in de Middeleeuwen
- Lid Commissie Overleg Instituten van de Konferentie Nederlandse Religieuzen
- Lid Société Internationale d’Ethnologie et de Folklore (SIEF)
- Voorzitter universitair overlegorgaan ‘platform Moderne Devotie’
- Lid Genootschap voor liturgiestudie
- Lid Maatschappij der Nederlandse Letterkunde

- Redactielid *Trajecta. Religion, Culture and Society in the Low Countries*
- Redactielid *Noordbrabants Historisch Jaarboek*
- Hoofdredacteur *Collatie. Halfjaarlijks informatieblad over de ‘Moderne Devotie’*
- Redactielid *Bedevoertplaatsen in Nederland* (website Meertens Instituut, KNAW)
- Lid van de wetenschapp. begeleidingscommissie van het editieproject *Florarium temporum*

R.Th.M. van Dijk

- Lid Onderzoeksschool Mediëvistiek, lijn 1.1. (Ontsluiting van de bronnen) en 1.3 (Boek en cultuur)
- Voorzitter Stichting Kring Soeterbeeck
- Lid codicologengenootschap Het Draakje
- Wetenschappelijk secretaris Nederlands Carmelitaans Instituut (Boxmeer)
- Lid Beirat zum Vorstand des Thomas-Vereins te Kempen
- Lid Maatschappij der Nederlandse Letterkunde
- Lid Zuid-Nederlandse Maatschappij voor Taal- en Letterkunde en Geschiedenis
- Lid Comité van aanbeveling Titus Brandsma Museum, Bolsward
- Lid Comité van aanbeveling Stichting Klooster Sibculo, Sibculo/Hardenberg
- Adviserend lid van vzw Cartusiana (België)
- Wetenschappelijk adviseur redactie van *Analecta Cartusiana 250. Studia Cartusiana in Provincia Teutonica*
- Voorzitter Stichting Ontvangen, ten behoeve van de Werkgroep Kloosterspiritualiteit
- Lid Adviesraad project *De spiritualiteit van Maria van Hout* (KU Leuven en Convent van Betlehem)

- Redactielid *Collatie. Nieuwsbrief over de ‘Moderne Devotie’*
- Redactielid Reeks *Pareltjes van Nederlandse en Rijnlandse mystiek* (Peeters, Leuven)
- Lid redactieraad *Gerardi Magni Opera omnia*
- Eindredacteur van de reeks *Karmelitaanse Vorming*

R.H.F. Hofman

- Lid Studienkreis Geschichte der Sprachwissenschaft
- Lid van de Onderzoeksschool Mediëvistiek, lijn 1.1 (ontsluiting van bronnen)
- Lid Maatschappij der Nederlandse Letterkunde
- Lid interuniversitair werkverband Geschiedenis van de Taalkunde
- Conservator Brandsma Collectie

- Member of the Authenticating Panel of the Royal Irish Academy and Irish Biblical – Association’s joint project for the edition of Medieval Celtic-Latin biblical and related texts in the *Corpus Christianorum* series
- Hoofd Project *Gerardi Magni Opera omnia*
- Secretaris Redactieraad *Gerardi Magni Opera Omnia*

J.A. Huls

- Lid Institutum Carmelitanum
- Research Associate van de Universiteit van die Vrijstaat (Zuid-Afrika)

P.J.M. Humblet

- Lid Interdiocesaan Roepingen Overleg (IRO)
- Studie- en ambtelijk secretaris van de Commissie ‘Toekomst van Religieus Leven’ van de Konferentie Nederlandse Religieuzen
- Coördinator Huis van de Roeping
- Redactielid website KNR
- Lid KNR-werkgroep Jaar van het Godgewijde Leven

A.W.J. de Keyzer

- Beleidsmedewerker bij de zusters Sociëteit van JMJ in Den Bosch
- Bestuurslid Stichting Erfgoedcentrum Sint Agatha
- Lid van de begeleidingscommissie Amsterdamse Dominicuskerk

T. Quartier

- Professor monastieke studies KU Leuven
- Professore invitato Monastic and Ritual Studies Pontifical Benedictine University Sant’ Anselmo Rome
- Redacteur *Studies in Theology and Religious Studies* (STAR) (Leiden: Brill)
- Co-hoofdredacteur *Death Studies* (Münster & Berlin: LIT Verlag)
- Redactielid *Questions Liturgiques*
- Redactielid *Yearbook for liturgy-research*
- Redactielid *Liturgia condenda* (Leuven: Peeters)
- Redactielid *De Kovel. Monastiek tijdschrift voor Vlaanderen en Nederland*
- Redactielid *Tijdschrift voor Theologie*
- Redactielid *Speling. Tijdschrift voor bezinning*
- Redactielid *Vieren. Tijdschrift voor liturgie & spiritualiteit*

L.G. Swart

- Redactiesecretaris/eindredacteur van *Speling*

E.R.L. Tinambunan

- Docent STFT Widya Sasana, Malang, Indonesia
- Bibliothecaris STFT Widya Sasana, Malang, Indonesia
- Bibliothecaris van Ordo Karmel Indonesia
- Redactielid van *Studia Philosophica et Theologica*
- Adviseur van *Journal Forum*, tijdschrift van de studenten van STFT Widya Sasana, Malang, Indonesia

C.J. Waaijman

- Lid Arbeitsgemeinschaft Spiritualität
- Voorzitter van de Advisory Board van het Institute of Spirituality in Asia (tot 1 september)
- Research Associate van de Universiteit van die Vrijstaat (Bloemfontein, Zuid-Afrika)
- Honorary president of the South Africa Association for Spirituality (Spirasa)
- Lid van de onderzoeksgroep Respire (gezondheidszorg en spiritualiteit)
- Lid van de studiegroep Laienspiritualität van de Katholieke Akademie te Schwerte
- Vice-voorzitter Raad van Toezicht Stichting Carmelcollege
- Lid raad van advies van het lectoraat Zorg & Spiritualiteit van de Hogeschool Zwolle

- Redactielid *Studies in Spirituality*
- Redactielid *Speling*
- Redactielid *Encyclopedia for Spirituality*
- Mede-uitgever *Felderkundungen Laienspiritualität*

P.H.M. Welzen

- Lid Institutum Carmelitanum Rome
- Research Associate van de Universiteit van die Vrijstaat, Bloemfontein (Zuid-Afrika)
- Lid Bijbels Werkgenootschap St. Hiëronymus
- Lid Lukaswerkplaats
- Lid van Bibliodrama, werkgroep voor opleiding en spiritualiteit
- Lid van Studiosorum Novi Testamenti Conventus

H. Westerink

- Lid Center for Contemporary European Philosophy, Nijmegen
- Lid Conference Team en de Scientific Committee of the 2015 congres van de International Association for the Psychology of Religion, Istanbul, Turkije
- Vice-voorzitter Scientific Advisory Board of the Sigmund Freud Private Foundation
- Lid ‘Freud Research Group’, van de International Society for Psychoanalysis and Philosophy / Société Internationale de Philosophie et Psychanalyse (ISPP/SIPP)
- Lid Center for Psychoanalysis and Philosophical Anthropology (Leuven/Nijmegen)
- Lid ‘Psychology, Culture and Religion Group’, van de American Academy of Religion
- Bestuurslid KSGV, kenniscentrum voor levensbeschouwing en geestelijke volksgezondheid

- Redacteur van de serie *Sigmund Freuds Werke: Wiener Interdisziplinäre Kommentare*, Vienna University Press
- Redactielid *Psyche en Geloof. Tijdschrift van de Christelijke Vereniging voor Psychiaters, Psychologen en Psychotherapeuten*
- Redactielid *Religion and Transformation in Contemporary Society*
- Lid wetenschappelijke adviesraad *Spiritual Care. Zeitschrift für Spiritualität in den Gesundheitsberufen*
- Lid adviesraad van de serie *Figures of the Unconscious*, Leuven University Press
- Lid adviesraad *European Journal of Mental Health*

VORMING EN ONDERWIJS

Dit deel over vorming en onderwijs is met zes paragrafen aanzienlijk uitgebreid ten opzichte van de verslaggeving over voorgaande jaren. Vooraf aan deze paragrafen kan hier vermeld worden dat in de loop van 2014 concreet is samengewerkt met de Stichting Carmelcollege. In september vond een pilotbijeenkomst plaats waaraan vertegenwoordigers van verschillende scholen van het Carmelcollege deelnamen. Thomas Quartier en Inigo Bocken hielden een voordracht, die gevolgd werd door twee collatio-gesprekken. Deze pilotbijeenkomst was de eerste van een langere reeks die moet uitmonden in een leermodule spiritualiteit voor docenten en medewerkers van deze scholengemeenschap, de tweede grootste van Nederland met bijna 40.000 leerlingen.

1 Titus Brandsma Lezing

De 21ste Titus Brandsma Lezing werd op vrijdag 16 mei door Mgr. Gerard de Korte, bisschop van het bisdom Groningen-Leeuwarden, voor een ca. 250-hoofdig publiek uitgesproken in de monumentale Stevenskerk te Nijmegen. Het thema luidde: De vraag naar God in deze tijd. Voorafgaand aan de lezing was er om 13.30 uur een meditatieve bijeenkomst in de Titus Brandsma Gedachteniskerk, eveneens te Nijmegen

Korte inhoud: Veel geloofsgemeenschappen in Nederland hebben te maken met krimp. Een groot aantal gelovigen in parochies en kerkelijke gemeenten is onzeker en heeft een aangevochten geloof. Een en ander heeft mede te maken met de doorwerking van de grote vragen van de Verlichting en de negentiende-eeuwse ‘meesters van het wantrouwen’, zoals Darwin, Marx en Freud. Tegen die achtergrond brengt de christelijke Kerk de God van de Schriften ter sprake. In zijn inleiding reflecteerde bisschop De Korte juist op die uitdaging. Uit de inhoud:

De christelijke gemeenschap van morgen zal in Nederland, voor zover valt in te schatten, een minderheid zijn. Maar hopelijk wel een creatieve minderheid. Dat is wat anders dan een heilige restkerk. Meer nog: een heilige restkerk is geen katholieke Kerk! (...) De dimensie van de oude volkskerk moeten wij niet verloren laten gaan. De geloofsgemeenschap moet dus open blijven voor religieus gevoelige en zoekende mensen. Er is door de eeuwen heen altijd een gradatie in participatie aan het kerkelijk leven geweest. Er waren altijd betrokken gelovigen maar ook meelifers. Toegankelijk moet de Kerk ook zijn voor de vragen en uitdagingen van de actuele cultuur. Het vormt immers een oude katholieke overtuiging dat het goede, ware en schone buiten de grenzen van de Kerk in geloof gezien mag worden als het werk van Gods Geest. Sporen van de bevrijdende God zijn te vinden in de alledaagse dingen van iedere dag.

In dit verband verwijs ik graag naar de naamgever van deze lezing, Titus Brandsma. Hij schreef: ‘Wij zijn niet geroepen om in het openbare leven grootse, opvallende of druk besproken dingen te doen. Wel zijn wij verplicht om de gewone dingen op grootse wijze te doen’.

De lezing van Mgr. De Korte is als e-publicatie terug te vinden op

http://wp.titusbrandsmainstituut.nl/nl/?page_id=168

2 Studieweek Mystiek

Onder de titel ‘Vuur van Liefde’ was de door dr. H.H. Blommestijn verzorgde studieweek van maandag 7 juli t/m donderdag 10 juli gewijd aan de *Verhandeling over het Vagevuur* van de mystica Caterina Fieschi of Caterina van Genua (1447-1510). Aan deze spirituele vierdaagse, gehouden in het Collegezalen complex van de Nijmeegse Radboud Universiteit, namen ca. 150 personen deel. In haar verhandeling vertelt Caterina op beeldende wijze hoe het vuur van Gods Liefde meer en meer alle belemmeringen tijdens dit leven wegneemt om de ‘zuivere liefde’ in ons te vestigen en ons naar Zijn beeld om te vormen. Zij ‘ziet’ hoe dit proces zich voortzet in het zogenaamde Vagevuur, voor zover deze werking van God nog niet voltooid is bij het sterven. Het Vagevuur is dus een uitbundig feest van liefde! Tekstfragment:

Terwijl deze heilige ziel nog in het vlees was, werd zij in het Vagevuur van de ontbrande goddelijke liefde geplaatst dat haar geheel verbrandde, en in deze ziel alles zuiverde wat het daar kon vinden om gezuiverd te worden, opdat zij bij de overgang van dit leven onmiddellijk geplaatst zou kunnen worden voor het Gelaat van deze zoete God. Zij begreep door middel van dit liefdevolle vuur in haar ziel hoe de zielen van de gelovigen er aan toe waren op deze plaats van het Vagevuur om alle roest te reinigen van de bevlekking met de zonde die in dit leven nog niet gezuiverd zou zijn. Ik geloof niet dat er een tevredenheid te vergelijken is met die van een ziel in het Vagevuur, behalve dan die van de heiligen in het Paradijs. Iedere dag groeit deze tevredenheid door de overeenkomst met God in deze zielen. Deze tevredenheid groeit, omdat de belemmering van deze overeenkomst iedere dag verteerd wordt.

Bij gelegenheid van de studieweek verscheen een tekstboek: *Caterina van Genoa, Vuur van liefde*, ingeleid, vertaald en van commentaar voorzien door Hein Blommestijn (127 pp.). Leeuwarden: Discovery Books.

3 Colleges in curricula Wetenschappelijk Onderwijs, Hoger Beroepsonderwijs, postdoctoraal onderwijs

N.B. In deze rubriek wordt alleen het onderwijs vermeld dat leden van het instituut namens of als representant van het instituut hebben gegeven. Het reguliere onderwijs dat I.M.K. Bocken, Th. Quartier en H. Westerink aan de Faculteit der Filosofie, Theologie en Religiewetenschappen van de RU hebben verzorgd, wordt hieronder niet vermeld.

H.H. Blommestijn

Colleges

– Cours de Mystagogie. 5-6 oktober, Institute Karol Wojtyla (Institut Catholique Toulouse), Parijs.

I.M.K. Bocken

Colleges

– Political Catholicism in France 1920-1940. 9 mei, Institute for History, Primorsk University Koper (Slovenië).
 – Mastercursus ‘Spirituality and Modern Culture’. Masteropleiding ‘Cultural Dimensions of Christian Spirituality’, 14-18 juli, Sant’ Anselmo (in samenwerking met Titus Brandsma Instituut), Rome.

J.M. Bos

Colleges

– Gastcollege ‘Karmelieten’ (in het kader van het college Intellectuele geschiedenis van het christendom), 30 september, RU, Faculteit FTR.

C.M.A. Caspers

Colleges

– Gastcollege De verbroekeling van het magisch wereldbeeld en de heksenvervolgingen. Tweede semester, 26 februari, cursus Intellectuele geschiedenis van het Christendom BA3, RU, Faculteit FTR.
 – Liturgical Practices in the Low Countries, colleges Autumn School in Medieval Languages and Culture 2014, section Medieval Liturgy, 21 oktober, Rijksuniversiteit Gent.

- Gastcollege Demonologie en heksenvervolgingen. Eerste semester, 2 december, cursus Intellectuele geschiedenis van het christendom BA3, RU, Faculteit FTR.

T. Quartier

Colleges

- Experiencing liturgical spirituality (MA Class). 18-21 februari, Sant' Anselmo, Rome.
- Liturgische spiritualiteit beleven (gastcolleges). Maart, KU Leuven.
- Contemporary practices of spirituality (collegereeks tijdens de summerschool). 11-18 juli, Sant Anselmo, Rome.
- Research methods in spirituality (collegereeks tijdens de summerschool). 11-18 juli, Sant Anselmo, Rome.

C.J. Waaijman

Seminars

- Response op lezing M. Cobb 'Understanding spirituality: A synoptic view', Expert Meeting Respire. 2 april, UMC Radboud.

4 School voor Spiritualiteit

De School voor Spiritualiteit daagt studenten uit om de geestelijke weg bij henzelf en anderen te herkennen en er taal voor te vinden. Aan het eind van hun studie zijn zij in staat anderen te assisteren in het lezen van en het zich toevertrouwen aan de eigen geestelijke weg.

In totaal waren er in 2014 32 studenten. Een van hen volgt een aparte leerroute. Zestien studenten van de groep van 32 zijn al in 2011 met hun opleiding gestart. Vier van hen ontvingen in 2014 hun diploma, de overige twaalf zijn nog bezig met stage en/of scriptie. Vijftien studenten van de groep van 32 startten in 2013 met hun studie en volgden in 2014 een vol programma van colleges, practica en individuele leerbegeleiding. Bij de colleges werden zij vergezeld van studenten Geestelijke Begeleiding aan de Protestantse Theologische Universiteit (PThU), en van gemiddeld zo'n zes toehoorders. Onder deze toehoorders volgden er twee het zogenoemde 'Spiritualiteit Plusprogramma' (d.w.z. een speciaal voor hen aangepast middagprogramma).

Op 23 mei en op 28 november waren er diploma-uitreikingen die traditiegetrouw samen met de opleiding Geestelijke Begeleiding van de PThU waren georganiseerd. Op 23 mei ontvingen acht studenten hun diploma; vier van hen hadden het traject via ons instituut gevolgd, de overigen via de PThU. Bij de diploma-uitreiking op 28 november waren alle tien kandidaten afkomstig van de PThU. Uit hun presentaties werd duidelijk dat allen een heel eigen, uniek traject hadden afgelegd naar hun nieuwe identiteit als geestelijk begeleider. De afgestudeerden keken terug op een intensieve, maar vooral zeer vruchtbare studieperiode, die veel meer dan alleen kennis had gebracht in hun leven.

Blok 3 (cyclus 2013-2015)

- T. Quartier. Mystieke tekstlezing: Thomas Merton
- I.M.K. Bocken. Thematiekcollege: Gemeenschap en gesprek
- C. van Baal, T. Cents, J. Scholte, W. Vuylsteke. Middagpracticum: Gemeenschap als mystagogische ruimte

Blok 4 (cyclus 2013-2015)

- K. Pansters. Mystieke tekstlezing: Franciscus
- P.H.M. Welzen. Thematiekcollege: Schriftlezing als mystagogische bewustwording

- C. van Baal, T. Cents, J. Scholte, W. Vuylsteke. Middagpracticum: De Schrift als mystagoog

Blok 5 (cyclus 2013-2015)

- P. Westerman. Mystieke tekstlezing: Jan van Ruusbroec
- H.H. Blommestijn. Thematiekcollege: Het omvormingsproces
- C. van Baal, T. Cents, J. Scholte, W. Vuylsteke. Middagpracticum: Structuur van de begeleiding: De begeleider
- H.H. Blommestijn. Spiritualiteit plus: Het omvormingsproces

Blok 6 (cyclus 2013-2015)

- J.M. Bos. Mystieke tekstlezing: Elia
- C.J. Waaijman. Thematiekcollege: Onderscheiding der geesten
- C. van Baal, T. Cents, J. Scholte, W. Vuylsteke. Middagpracticum: Onderscheiden in het omvormingsproces
- H.H. Blommestijn. Spiritualiteit plus: Het omvormingsproces

5 Overig cursus- en vormingswerk

H.H. Blommestijn

Cursussen en inleidingen

- Cursus geestelijk leiderschap, 11 maart, Maarsen.
- Purgatorio van Catarina van Genua, 15 maart, Vlaardingen.
- Kruisweg Jan Pascha. Signalen van Spiritualiteit, 17 maart, Titus Brandsma Memorial, Nijmegen.
- De stilte peilen tot op God zelf – Antoine de Saint-Exupéry, lezing en gesprek, serie Begijnenhofgesprekken 2013-2014: God en grenzen, 13 april, De Herberg op Eckartdal, Eindhoven.
- Caterina van Genoa, Vuur van liefde. Studieweek Mystiek 2014, 7-10 juli, Titus Brandsma Instituut, Nijmegen.
- Spiritualiteit van het Kruis, bij Grignon de Montfort Lezing bij aanbieding boek Wiel Logister, *Geraakt door de nederigheid van God*, 8 september, Meerssen.
- Jan van het Kruis, 15 november, Amstelveen.
- Godsgeboorte. Signalen van Spiritualiteit, 1 december, Titus Brandsma Memorial, Nijmegen.

Retraites

- De Regel van Augustinus (met bezinningsbijeenkomsten). Augustinessen, 7 januari, Hilversum.
- Lezing van de Laudan van Jacopone van Todi (bezinningsbijeenkomsten). Clarissen, 15 februari, 22 maart, 26 april, 31 mei, 28 juni, 18 oktober en 6 december, Megen.
- Sessie over Jean de Saint-Samson. OCD zusters Vlaanderen, 10-12 juni, Zevenkerken abdij.
- Zoals God ons gedroomd heeft (Simone Weil), 10-17 oktober, Klooster Mariënborg, 's-Hertogenbosch.
- Enkele retraite-/bezinningsdagen (Jean de Saint-Samson). Karmelitessen, 24-27 november, Arnhem.
- Bezinningsweek Teresa, 8-11 december, Boxmeer.

I.M.K. Bocken*Cursussen en inleidingen*

- Collatio - een gesprekstraditie vanaf de Moderne Devotie tot vandaag. Stichting Thomas More, 25 januari, Nijmegen.
- Charles Taylor en de vraag naar religie vandaag. HOVO-lezing, 29 januari, Nijmegen.
- Cusanus en de moderne filosofie. Stichting Wijsgerige Kring Eindhoven, 1 april, Eindhoven.
- Cusanus en de christelijke spiritualiteit in de Moderne Tijd. Stichting Wijsgerige Kring Eindhoven, 8 april, Eindhoven.
- Collatio. De gesprekscultuur van de Moderne Devotie. Lezing voor de Stichting Choochem voor christelijk hoogbegaafden, 24 april, Ede.
- Frömmigkeit der Alltäglichkeit – die Devotio Moderna und unsere Zeit. Lezingenreeks van het katholisches Bildungsforum, 19 mei, Priesterhaus Kevelaer (D).
- Jan Van Eyck en het zien van God. Reflectiebijeenkomst Stichting Thomas More, 23 mei, Brugge (B).
- Beziel aandachtig. Signalen van spiritualiteit, 29 september, Titus Brandsma Memorial, Nijmegen.
- Inleiding spiritualiteit. Module Bezielde Professionaliteit, 29 september, Stichting Carmelcollege, Deventer.
- De vrede van het geloof. Christendom en islam bij Nicolaus Cusanus. Koninklijke Academie voor Letterkunde te Gent, in samenwerking met faculteit wijsbegeerte, RU Gent, 18 november, Gent (B).
- Het alledaagse leven en het zien van God – De Moderne Devotie. publiekslezing Parochiecentrum, 27 november, Schaijk.
- (samen met J.M. Bos) Collatio. Studiedag over vorming - Westmalleverband, 20 november, Abdij Koningshoeven, Berkel-Enschot.

Trainingen

- (samen met J.M. Bos) Collatio-training. Ontmoetingskerk, 1, 8 en 15 oktober, Ontmoetingskerk Nijmegen.

Vorming

- (samen met T. Quartier) Religieuze gemeenschap herontdekken. Franciscanessen van Dongen, november, Dongen.

J.M. Bos*Cursussen*

- Psalm 36. Psalmcursus 'In de spiegel van goed en kwaad', 22 januari, Tilburg, Fraters van Tilburg.
- Psalm 36. Psalmcursus 'In de spiegel van goed en kwaad', 27 januari, Nijmegen, TBM.
- Psalm 36. Psalmcursus 'In de spiegel van goed en kwaad', 28 januari, Den Bosch, zrs J.M.J.
- Psalm 36. Psalmcursus 'In de spiegel van goed en kwaad', 7 februari, Amersfoort, St. Jozefklooster.
- Ontmoetingen op de kruisweg. Signalen van Spiritualiteit, 10 maart, Nijmegen, TBM.
- Psalm 37 (Student begeleiden bij voorbereiding uitleg psalm op 14 november 2014 in cursus 'Biddend leven'), september-november, TBM, Nijmegen.
- Psalm 1. Cursus 'Biddend leven', 26 september, TBM, Nijmegen.
- Psalm 113. Psalmcursus 'De deemoed van God' 1 oktober, Almelo, Karmelklooster.

Inleidingen

- Elia in de woestijn, 26 maart, Amersfoort, St. Jozefklooster.
- Bij de bron van Elia, 3 april, Zenderen, Karmelklooster.
- (samen met I.M.K. Bocken) Collatio. Studiedag over vorming - Westmalleverband, 20 november, Abdij Koningshoeven, Berkel-Enschot.

Retraites

- Gevoelig voor het Heilige. Vormingshuis Boxmeer, 12-16 oktober, Karmelklooster Boxmeer.

Vorming

- Psalm 62. Vormingshuis, 21 februari, Boxmeer, Vormingshuis.
- Stem in de woestijn, 8 maart, TBM, Nijmegen.
- Psalm 13. Vormingshuis, 7 maart, Boxmeer.
- Psalm 48. Vormingshuis, 30 mei, Boxmeer.

Trainingen

- (samen met I.M.K. Bocken) Collatio-training. Ontmoetingskerk, 1, 8 en 15 oktober, Ontmoetingskerk Nijmegen.

C.M.A. Caspers*Inleidingen*

- Bedevaarten in Noord-Brabant; lezing Historische Vereniging, 16 januari, Dongen.
- Maria en de rest. Heiligenverering anno heden; lezing Luce studiedag rond Aurelius Augustinus, *Stratenmakers en brugwachters. Preken over heiligen*, 25 maart, Museum Catharijneconvent, Utrecht.
- Palmпасen; lezing 7 april, Petrus en Pauluskerk, Tilburg
- Corpus Christi; lezing 12 juni, Oudheidkundige Vereniging, Turnhout
- De oorsprong van Sacramentsdag; lezing 24 augustus, Broederschap Sacrament van de Niervaart, Begijnhofkerk, Breda.
- Bedevaarten in West-Brabant; lezing 16 september, St.-Corneliuskerk, Den Hout.
- Dogma, mystiek, feest. Ontstaansgeschiedenis van Sacramentsdag; lezing bij studieweek Sacramentijnen, 21 september, Wahlwiller.
- Een bovenaardse vrouw; lezing 19 december, Basiliek van de H. Rozenkrans en de H. Liduina, Schiedam.

R.H.F. Hofman*Inleidingen*

- Het editeren van Latijnse teksten. Titus Brandsma Dag 2014, Familia Carmelitana, 16 mei, Nijmegen.
- Leven en werk van dr. Rudolf van Dijk o.carm. 6e Geert Groote Dag, 2 oktober, Deventer.

P.J.M. Humblet*Inleidingen*

- [tevens gesprek met deelnemers] Actuele ontwikkelingen binnen het religieuze leven en het Landschap van de Lekengroeperingen rond religieuze instituten. Inleiding tijdens een gezamenlijke bijeenkomst voor kandidaat-participanten en de novicen van de Abdij van Berne., 13 september 2014, Abdij van Berne, Heeswijk.

Advies

- Advisering en begeleiding van de Zusters Karmelitessen ocd Arnhem (Karmel Nazareth) in het proces van omvorming van hun gemeenschap in een internationale community. Project KNR-TBI: Roeping op een keerpunt; 05.8 De spiritualiteit van het religieuze leven, Drie bezinningsbijeenkomsten op 12-02-2014, 10-06-2014 en 19-11-2014, Arnhem.
- Advisering Zusters van de Choorstraat (Dochters van Maria en Joseph) t.a.v. hun initiatief tot een Huis voor Spiritualiteit. Project KNR-TBI: Roeping op een keerpunt; 05.8 De spiritualiteit van het religieuze leven, 20-05-2014, Den Bosch.

Andere

‘Jezus keek hem liefdevol aan...’ – Momenten van onderscheiding. Derde bijeenkomst Atelier Huis van de Roeping.

A.W.J. de Keyzer*Inleidingen*

- Inleiding over de spiritualiteit van Bachs Matthäus-Passion. Walburgiskerk, 9 maart, Arnhem.
- Inleiding over de spiritualiteit van Bachs Johannes-Passion. Augustinuskerk, 9 april, Utrecht.
- Inleiding over de spiritualiteit van Bachs Matthäus-Passion. Odd Fellows, 15 april, Arnhem.
- Inleiding voor de *Familia carmelitana* over de Psalmen. Ochtendprogramma Titus Brandsma Lezing, 16 mei, Nijmegen, Titus Brandsma Memorial.
- Inleidingen op twee cursusbijeenkomsten rond Biddend Leven. 10 oktober en 14 november te Nijmegen, Titus Brandsma Memorial.
- Inleiding over de spiritualiteit van Bachs Magnificat. Maria studiedag, 17 oktober, Nijmegen, Titus Brandsma Memorial.

T. Quartier*Cursussen*

- Ritueel laboratorium. Stichting Carmel College, december.

Inleidingen

- Inculturating Religious Life. Zusters van de Choorstraat, 14 augustus, Den Bosch.
- De Regel van Benedictus. Presentatie ‘Benedictus van Nursia, Regel’ (V. Hunink, T. Quartier, G. Aerden, K. Pansters), 8 november, Abdij Slangenburg, Doetinchem.

Vorming

- (samen met I.M.K. Bocken) Religieuze gemeenschap herontdekken. Franciscanessen van Dongen, november, Dongen.

L.G. Swart*Inleidingen*

- Seminar Middeleeuwse mystiek 29 sept - 3 oktober 2014 in de Universidad de la mística, Avila, Spanje.

C.J. Waaijman*Cursussen*

- Psalm 15. Psalmencursus ‘In de spiegel van goed en kwaad’ (Elim), 29 januari, Tilburg.
- Psalm 15. Psalmencursus ‘In de spiegel van goed en kwaad’ (TBM), 3 februari, Nijmegen.

- Psalm 15. Psalmencursus ‘In de spiegel van goed en kwaad’ (Marienburg), 4 februari, ’s-Hertogenbosch.
- De Psalmen - School van gebed. cursus TBM, 29 maart en 14 juni, Nijmegen.
- Wakkere geest. Signalen van Spiritualiteit, TBM, 6 oktober, Nijmegen.
- Wie meer geeft: Afscheid van Albertus. Studiedag TBM, 1 november, Nijmegen.

Inleidingen

- Laat mij horen Jouw Stem. lezing Abdij Berne, 15 februari, Heeswijk-Dinther.
- Uitleg Psalm 51. Vormingshuis, 28 februari, Boxmeer.
- Mystieke poëzie: Jan van het Kruis - Geestelijk Hooglied. TBM, 15 maart, Nijmegen.
- Waarom heb jij mij verlaten? Psalm 22. Bezinningsdag TBM, 12 april, Nijmegen.
- Wat kan Titus Brandsma betekenen voor onze tijd. Vriendendag Titus Brandsma Memorial, 20 augustus, Nijmegen.
- Mystiek en liturgie (Voordracht voor Collatio). 6 oktober, Titus Brandsma Instituut Nijmegen.
- Cantico B van Juan de la Cruz. Studiedag Raakpunt, 18 oktober, Amstelveen.
- Biddend leven in de ruimte van de psalmen. Toerustingscursus, Kerkelijk Centrum de Regenboog, 29 oktober, Zoetermeer.
- Uitleg psalm 86. Cursus ‘De deemoed van God’, 30 oktober, Almelo.
- Biddend leven. Studentendispuut Theologie, 7 november, Utrecht.

Retraites

- Begeleiding tijdelijk geprofesten. Vormingshuis, 11-12 januari, Boxmeer.

Interviews

- Kees Waaijman. Boeddhistische OmroepStichting (BOS), 29 oktober.
- Interview van A. Schrijvers met Kees Waaijman. Radioprogramma Nachtzoen (IKON), 13 en 27 januari, Hilversum.

P.H.M. Welzen

Cursussen

- Spiritualiteit en gerechtigheid in het evangelie volgens Matteüs. Karmelkring, 13 en 20 februari en 1 april, Boxmeer.
- De brief aan de Galaten. Karmelkring, 25 maart, 8 en 22 april, Boxmeer.

H. Westerink

Inleidingen

- Heimwee? Geloof tussen vertrek en terugkeer. Dominicanenklooster, 20 Februari, Zwolle.
- Luther, een vat vol tegenstrijdigheden. Book presentation Gesprekken aan tafel, 19 augustus, Amsterdam.
- Die Welt ist keine Kinderstube. Sigmund Freuds Religionskritik und ihre Aktualität, 28 oktober, Universität Wien.

Interviews

- Herman Westerink en de angst van de Reformatie (n.a.v. het verschijnen van Verlangen en vertwijfeling). *Reformatorsch Dagblad*, 29 december, Nijmegen.

6 Begeleiding Scripties

N.B. In deze rubriek worden alleen de scripties vermeld die medewerkers van het instituut namens of als representant van het instituut hebben begeleid, dus niet de scripties die zij uit hoofde van een andere betrekking hebben begeleid.

6.1 Masterscripties

H.H. Blommestijn

Externe beoordelaar van acht Masterscripties spiritualiteit, Katholieke Universiteit van Malta.

6.2 Post-Masterscripties

H. Westerink

- ‘Die Wahrnehmung von Geistlichen sowie die Beziehung zu Eltern und Gott bei evangelischen und römisch-katholischen Gläubigen - Ein empirischer Vergleich auf Grundlage der Bindungstheorie nach John Bowlby’, submitted by Sarah Tichy in fulfillment for the Post Master Socrates Programme for the Advanced Study in the Psychology of Religion.
- ‘Prayer in Religiously Affiliated and Non-affiliated Adolescents: An Exploratory Study on Socialization, Concept of Prayers and the God Image in East Germany’, submitted by Sarah Demmrich in fulfillment for the Post Master Socrates Programme for the Advanced Study in the Psychology of Religion.

6.3 Eindschriptions School voor spiritualiteit

C. van Baal

- Toos Bergen, *De stilte spreekt. Geestelijke begeleiding: wandelend langs Gods wegen.*
- Cor Daemen, *Naar Gods beeld.*
- Rein Hoekstra, *De snaren van de stilte trillen samen. Over omvorming in en door de gemeenschap.*
- Marion Loermans, *Omwillen van Zijn Naam. Geestelijk begeleider worden; mede begeleid door F. Mertens.*

PERSONELE OPBOUW VAN HET INSTITUUT PER 31-12-2014

Bestuur

prof. mr. C.J.H. Jansen (voorzitter)
 drs. M.J.A. Timmermans (secretaris)
 mr. A.I.M. van Berkum (penningmeester)
 drs. M.-L. Fisscher
 drs. C.M. van de Heuvel
 drs. B. Huitema
 drs. B.J.J. Wolbers

Wetenschappelijke directie

wetenschappelijk directeur:
 dr. I.M.K. Bocken 0,3 fte
 wetenschappelijk secretaris:
 dr. C.M.A. Caspers 0,2 fte

Personeelsvertegenwoordiging

dr. J.M. Bos (voorzitter)
 dr. R.H.F. Hofman (secretaris)
 drs. H. Rutten (vice voorzitter)

Wetenschappelijke Adviesraad

prof. dr. P.J.M. van Tongeren (Radboud Universiteit Nijmegen, voorzitter)
 prof. dr. J.F. Goud (Universiteit Utrecht)
 prof. dr. J.E.J.M. van Heijst (Tilburg University)
 prof. dr. Th. Mertens (Universiteit Antwerpen)
 prof. dr. P.J.A. Nissen (Radboud Universiteit Nijmegen)
 prof. dr. J.G. van der Watt (Radboud Universiteit Nijmegen)

Onderzoek: *Contemplatio in actione*

Bijbelse spiritualiteit (1,225 fte)

Dr. J.-M. Bos 0,275 fte
 prof. dr. C.J. Waaijman 0,4 fte
 dr. P.H.M. Welzen 0,55 fte

Mystiek/Mystagogie (1,55 fte)¹

dr. H.H. Blommestijn 0,65 fte
 dr. J.A. Huls 0,8 fte
 dr. L. Swart 0,2 fte
 prof. dr. C.J. Waaijman 0,1 fte

Moderne Devotie (1,2 fte)

dr. C.M.A. Caspers 0,2 fte

¹ De arbeid van L. Swart is hier niet meegeteld, omdat deze is verricht in dienst van de Karmel.

dr. R.Th.M. van Dijk 0,4 fte
 dr. R.H.F. Hofman 0,6 fte

Spiritualiteit in maatschappelijke contexten (2,725 fte)

dr. I.M.K. Bocken 0,15 fte
 dr. J.-M. Bos 0,275
 dr. Th. Quartier 0,15 fte
 dr. H. Westerink 0,6 fte
 prof. dr. C.J. Waaijman 0,25 fte

dr. C.M.A. Caspers 0,5 fte
 drs. P.J.M. Humblet 0,3 fte (daarnaast voor 0,5 fte werkzaam voor het gezamenlijk project met KNR)
 dr. A.W.J. de Keyzer 0,2 fte
 dr. E.R.L. Tinambunan 0,3 fte

Begeleiding promotieprojecten (0,2 fte)

Dr. H.H. Blommestijn 0,1 fte
 Dr. C.M.A. Caspers 0,1 fte

Totaal 6,9 fte (exclusief directeur/secretarisfunctie)

Discipline-ontwikkeling en onderwijs

Redactiesecretariaat Studies in Spirituality

drs. W.M. Litjens 0,3 fte

School voor Spiritualiteit (1,6 fte)²

dr. H.H. Blommestijn 0,05 fte
 prof. dr. C.J. Waaijman 0,05 fte
 drs. A.G.M. Cents 0,05 fte
 dr. J.M. Bos 0,25 fte
 dr. I.M.K. Bocken 0,05 fte
 drs. J. Scholte 0,05 fte
 dr. P.H.M. Welzen 0,05 fte
 drs. W.M. Litjens 0,4 fte
 dr. Th. Quartier 0,05 fte
 drs. H.L.G. Rutten 0,15 fte
 mw. L. Lok-Epema 0,05 fte
 mw. C. van Baal 0,4 fte

Totaal 1,9fte

Spirin

drs. H.L.G. Rutten 0,7 fte

Totaal 0,7 fte

² Niet meegeteld is de inzet van W. Vuylsteke omdat zij in 2014 niet in dienst was van het instituut.

Ondersteuning van Onderzoek en Onderwijs

Beheerder

L. Lok-Epema 0,75 fte

Onderzoeksondersteuning en documentatie (0,5 fte)

drs. P.M. Reehuis 0,2 fte

M. van Ballegooijen 0,3 fte (ondersteuning project Maatschappelijke spiritualiteit)

Informatievoorziening

drs. H.L.G. Rutten 0,15 fte

Bureau

M. van Ballegooijen 0,5 fte

Totaal 1,90 fte

Op de peildatum bedroeg de totale omvang van de aangestelde staf 11,4 fte exclusief directeur en wetenschappelijk secretaris, 11,9 fte inclusief beiden.

Wetenschaps- en onderwijscommissie:

dr. H.H. Blommestijn

dr. I.M.K. Bocken

dr. J.M. Bos

dr. C.M.A. Caspers (voorzitter)

prof. dr. C.J. Waaijman

dr. H. Westerink (secretaris)

Redactiecommissie Opera Omnia Geert Grote

prof. dr. E.C. Coppens (voorzitter)

dr. R.H.F. Hofman (secretaris)

dr. J.G.M. Kienhorst

prof. dr. A.P. Orbán

prof. dr. P. Verdeyen

prof. dr. A.G. Weiler (adviseur)

drs. L. Jocqué (adviseur)

dr. R.Th.M. van Dijk (adviseur)